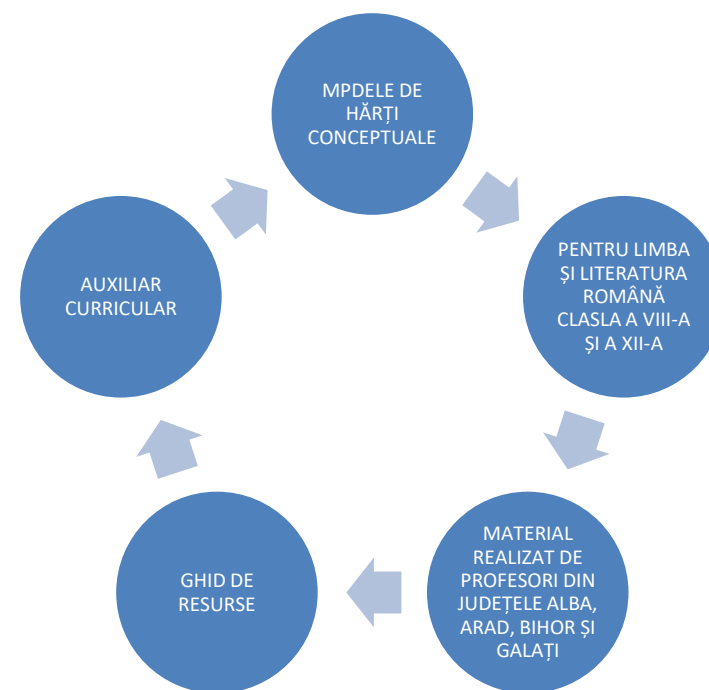

Colectiv de coordonatori

**AUXILIAR CURRICULAR
MODELE DE HĂRȚI CONCEPTUALE
PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CLASA A VIII-A ȘI A XII-A**

**Oradea, 2024
ISBN 978-973-0-40981-9**

COLECTIV DE COORDONATORI

**AUXILIAR CURRICULAR
MODELE DE HĂRȚI CONCEPTUALE
PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CLASA A VIII-A ȘI A XII-A**

ISBN 978-973-0-40981-9

Oradea,

2024

AUXILIAR CURRICULAR

MODELE DE HĂRȚI CONCEPTUALE PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CLASA A VIII-A ȘI A XII-A

Lucrarea este realizată de un colectiv de coordonatori (în ordine alfabetică):

*BABA CARINA
BOCOR CAMELIA
CÂNDEA TEREZA
COJOCARU ELENY
CRIȘAN MIRONA OLIVIA
DANCIU MIHAELA
ERDELI ELENA MARIA
FETEA ANCA
GÂLEA GABRIELA ANAMARIA
HAIDUC VALENTINA
HAȘ EMILIA
IANCU IONUȚ
KUSHAUSEN CRISTINA TEODORA
MITRAN-DUȚU LIANA MARIA
Oaida ROXANA IOANA
OROS LUMINIȚA
PATRICHE ANCA NICOLETA
PAUL MONICA
POP ROMINA
SARCA IOANA
SĂLĂGEAN-MIHEȚIU ALINA
SCHIAU IOANA
SERAFIM MARIA
SOPTEREAN ADRIANA
TREGER BIANCA MARIA
VERES MIHAELA*

COORDONATORI PROIECT:

prof. MITRAN-DUȚU LIANA MARIA, șef serviciu, DGÎP, Ministerul Educației

prof. ERDELI ELENA MARIA, inspector școlar pentru învățământ special, Inspectoratul Școlar Județean Bihor prof. PAUL MONICA, inspector școlar pentru învățământul special, Inspectoratul Școlar Județean Alba

prof. PATRICHE ANCA NICOLETA, inspector școlar pentru învățământ special și minorități naționale, Inspectoratul Școlar Județean Galați prof. SVETLANA ZAGORKA MILENCOVICI, director Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Arad

REFERENȚI ȘTIINȚIFICI:

Șef serviciu în cadrul Direcției Generale Învățământ Preuniversitar, Ministerul Educației, prof. LIANA MARIA MITRAN-DUȚU

Inspector școlar pentru învățământ special, prof. ELENA MARIA ERDELI

Inspector școlar pentru limba și literatura română Inspectoratul Școlar Județean Bihor prof. dr. DIANA POPA

Director Casa Corpului Didactic a Județului Bihor prof. dr. ALIN SERAFIMM ȘTEFĂNUȚ

AUTORI/ECHIPE DE LUCRU:

JUDEȚUL ALBA	JUDEȚULARAD:	JUDEȚUL BIHOR:	JUDEȚUL GALAȚI:
1. prof. CÂNDEA TEREZA- Colegiul Național "Lucian Blaga" Sebeș	1. prof. BABA CARINA- Liceul Special „Sfânta Maria” Arad	1. prof. BOCOR CAMELIA- Liceul Greco-Catolic "Iuliu Maniu" Oradea	1. prof. COJOCARU ELENY- PATRICHE ANA
2. prof. CRIȘAN MIRONA OLIVIA-Liceul Tehnologic “Dorin Pavel” Alba-Iulia	2. prof. KUSHAUSEN CRISTINA TEODORA- Colegiul Național „Preparandia-Dimitrie Țichindeal" Arad	2. prof. DANCIU MIHAELA- Liceul Greco- Catolic "Iuliu Maniu" Oradea	2. NICOLETA- inspector școlar pentru limba și literatura română, Inspectoratul Școlar Județean Galați, Colegiul Economic „Virgil Madgearu" Galați
3. prof. dr. GÂLEA GABRIELA ANAMARIA- inspector de limba și literatura română- I.S.J. Alba		3. prof. FETEA ANCA- Școala Gimnazială "Dacia" Oradea	3. prof. PATRICHE ANA NICOLETA- inspector școlar pentru învățământ special și minorități naționale, Inspectoratul Școlar Județean Galați, Școala Gimnazială Nr. 16
4. prof. HAIDUC VALENTINA- Liceul "Dr. Lazar Chirilă" Baia de Arieș		4. prof. HAȘ EMILIA- Liceul Greco-Catolic "Iuliu Maniu" Oradea	
5. prof. IANCU IONUȚ- Colegiul Tehnic “Ion D Lăzărescu“ Alba-Iulia		5. prof. SERAFIM MARIA- Centrul Școlar de Educație Incluzivă Orizont Oradea	
6. prof. OAIDA ROXANA IOANA- Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia		6. prof. OROS LUMINIȚA- Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr 1 Oradea	
7. prof. POP ROMINA- Liceul Teoretic Teiuș		7. prof. SARCA IOANA-	
8. prof. SĂLĂGEAN-MIHEȚIU ALINA- Colegiul Național “Avram Iancu” Câmpeni			
9. prof. SCHIAU IOANA- Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia			
10. prof. SOPTEREAN ADRIANA Scoala Gimnaziala „ Vasile Goldiș” Alba Iulia			

11. prof. TREGHER BIANCA MARIA- Liceul Tehnologic “Dorin Pavel” Alba-Iulia 12. prof. VERES MIHAELA Școala Gimanziala 3 Cugir			Galați
---	--	--	--------

Editare/aranjare materiale: inspector școlar I.S.J. Bihor, prof. ELENA MARIA ERDELI

Copertă/grafică: consilier școlar C.J.R.A.E. Bihor, prof. ADINA MANEA

Considerații introductive referitoare la hărțile conceptuale

**prof. Liana Maria Mitran-Duțu, Șef serviciu în cadrul Direcției Generale
Învățământ Preuniversitar, Ministerul Educației,
prof. Elena Maria Erdeli, inspector școlar,
Inspectoratul școlar Județean Bihor**

Ideea materializării prezentului ghid pornește de la incluziune, un proces ce poate fi pus în practică prin tehnici concrete de predare/învățare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru acceptarea diversității de orice tip.

Ca beneficiari primari ai educației, copiii cu cerințe educaționale reprezintă „...un segment al diversității celor care au nevoie de măsuri participative, afirmative pentru acces și participare autentică la învățarea din școli, fiind unul dintre grupurile vulnerabile” (Vrăsmaș T., Vrăsmaș E., 2021). Educația incluzivă este considerată de Peters S. și Hasan M. at all „o strategie majoră, un mijloc fundamental de atingere a paradigmei Educației pentru toți” (Peters, S. 2004, Hasan M., et all 2018).

Ghidul își propune să răspundă la două provocări și anume:

- În ce mod pot crea profesorii hărți conceptuale?
- Cum putem stimula cadrele didactice să creeze hărți conceptuale?

Ghidul vizează patru obiective principale:

1. să ofere cadrelor didactice și managerilor unităților de învățământ informații cheie despre hărțile conceptuale;
2. să informeze cadrele didactice și managerii unităților de învățământ despre măsurile ce pot fi luate în vederea adaptării procesului instructiv- educativ în vederea depășirii barierelor cu care se confruntă copiii cu cerințe educaționale speciale;
3. să descrie strategiile pe care cadrele didactice le pot utiliza la clasă pentru a face față diversității copiilor;
4. să încurajeze cadrele didactice (profesori de sprijin, profesori logopezi, profesori consilieri școlari, profesori de diferite specialități) să lucreze în echipă la elaborarea hărților conceptuale.

Harta mintală este o modalitate de exprimare a tiparelor de gândire, a imaginilor și asocierilor existente în mintea noastră, este o metodă extrem de eficientă pe care o putem utiliza pentru îmbunătățirea performanței școlare, profesionale și pentru dezvoltarea personală. Harta mintală a fost dezvoltată în 1972 de Joseph Donald Novak educator american, profesor emerit la Universitatea Cornell și cercetător principal la Florida Institute for Human and Machine Cognition.

Dintre avantajele utilizării hărților conceptuale putem aminti următoarele:

- facilitează procesul de învățare;
- organizează cunoștințele existente în mintea elevilor și îi pregătește pentru asimilarea noilor cunoștințe;
- deschid perspectiva către un proces de învățare activ și conștient;
- acordă atenție relațiilor existente între concepte;
- schematizarea se realizează în folosul sintetizării.

Harta conceptuală reprezintă o schemă de idei care servește ca instrument pentru a organiza concepte și enunțuri într-un mod simplificat, grafic. Conceptele și ideile sunt legate prin conectori grafici pentru a completa o idee generalizată a ceea ce este un subiect principal, pentru a obține semnificația unui concept prin legături care pot fi ușor analizate și pentru a consolida cunoștințele. Harta conceptuală are un concept central care se ramifică prin legături cu alte concepte reprezentate în cercuri sau pătrate legate prin săgeți etichetate care formează o structură arborescentă.

Ideea realizării acestui auxiliar a apărut în cadrul atelierului de diseminare al proiectului CRED organizat în toamna anului școlar trecut, activitate la care au participat profesori de diferite specialități și profesori itineranți/de sprijin. La propunerea cadrelor didactice din învățământul de masă au fost constituite echipe mixte formate din profesori de diferite specialități și profesori de sprijin care au realizat modelele de curriculum-uri adaptate cuprinse în prezenta lucrare.

Sperăm ca lucrarea „Auxiliar curricular- Modele de hărți conceptuale pentru limba și literatura română clasa a VIII-a și a XII-a să fie de un real folos atât pentru elevii participanți la examenele de evaluare națională și bacalaureat cât și pentru specialiștii implicați în procesul de integrare al copiilor cu cerințe educaționale speciale. Mulțumim tuturor celor care și-au adus aportul în materializarea acestui proiect.

Bibliografie:

- Vrăsmaș Traian, Vrăsmaș Ecaterina- Pe drumul spre educația incluzivă în România, Editura Univrsitară București, 2021, p. 19
- Hasan, M., Halder RU, Debnath, D. (2018)Inclusive education and Education for All, https://www.researchgate.net/publication/327755398_Inclusive_education_and_Education_for_All
- Peters, S. J. (ed).(1993) Education and Disability in Cross-Cultural Perspective, Londra, Garland, (2004)

Conceptualizări necesare

prof. dr. Alin Ștefănuț,
director Casa Corpului Didactic a Județului Bihor

Provocările implicate de cerințele educaționale speciale sunt numeroase, comportă adesea un caracter punctual și solicită intervenții prompte, ce implică atât o bună cunoaștere a modalităților de intervenție, cât și tact pedagogic și creativitate – ca o dimensiune esențială a unui act educațional asumat în mod responsabil, plasat sub semnul vocației și al pasiunii și nicidecum al imprevizibilului.

Prezenta serie de materiale didactice, inspirat intitulată *Modele de hărți conceptuale* se prezintă ca un răspuns pertinent la multe dintre provocările cu care se confruntă cadrele didactice care și-au asumat, ca o profesiune de credință, să se ocupe de dezvoltarea competențelor elevilor cu cerințe educaționale speciale. Prezentul dovedește - poate mai mult ca niciodată – câtă nevoie există în societatea actuală de modele umane, care să insuflă valori autentice și un mod de ființare plasat dincolo de zodia/orizontul mercantilului. Or, având în vedere premisa că profesorii, învățătorii și educatorii care lucrează cu elevii și cu copiii cu CES sunt conștienți de menirea lor, autoarele prezentului material și-au propus, la rândul lor, să ofere o serie de modele concrete – nu atât umane, cât didactice, prin care se urmărește dezvoltarea competențelor generale din programele școlare în vigoare.

Conceput într-o manieră extrem de atractivă, auxiliarul își propune să activeze și să dezvolte lexicul copiilor și al elevilor, să formeze competențe reale de comprehensiune a textelor, de exprimare orală și scrisă, având în vedere publicul-țintă, clar identificat de la bun început – copilul și/sau elevul cu cerințe educaționale speciale, vizată fiind dezvoltarea sa armonioasă.

Fără a avea cutezanța de a reconfigura domeniul supus analizei și expertizei profesionale a autoarelor, dânsese au reușit să ne ofere, prin acest florilegiu pedagogic, modele didactice care, prin valoarea lor, depășesc vămile conjuncturalului și se constituie ca adevărate repere într-un domeniu în care materialele sunt adesea inexistente sau comportă un caracter mult prea punctual pentru a putea fi utilizate la scară largă. Avem în față un auxiliar dintre cele mai bine întocmite, care avem convingerea că se va regăsi în toate unitățile de învățământ în care se regăsesc elevi

cu cerințe educaționale speciale. Competențele profesionale, cunoștințele de specialitate, bune cunoaștere a specificului unităților de învățământ care școlarizează elevi cu cerințe educaționale speciale, dublate de creativitate și de cunoașterea adecvată a dezvoltării cognitive a copiilor cu CES, dar nu numai, se îmbină în paginile acestui instrument într-un mod armonios, care exprimă o reală preocupare a autoarelor față de publicul-tintă și un dialog viu cu cele mai actuale cercetări din domeniul educației speciale și incluzive.

Modele de hărți conceptuale- referat științific

**prof. dr. Diana Popa, inspector școlar pentru limba și literatura română,
Inspectoratul Școlar Județean Bihor**

Auxiliarul intitulat „Modele de hărți conceptuale” este dedicat în primul rând cadrelor didactice, ca instrument de predare – învățare - evaluare, dar și managerilor unităților de învățământ care școlarizează elevi cu cerințe educaționale speciale.

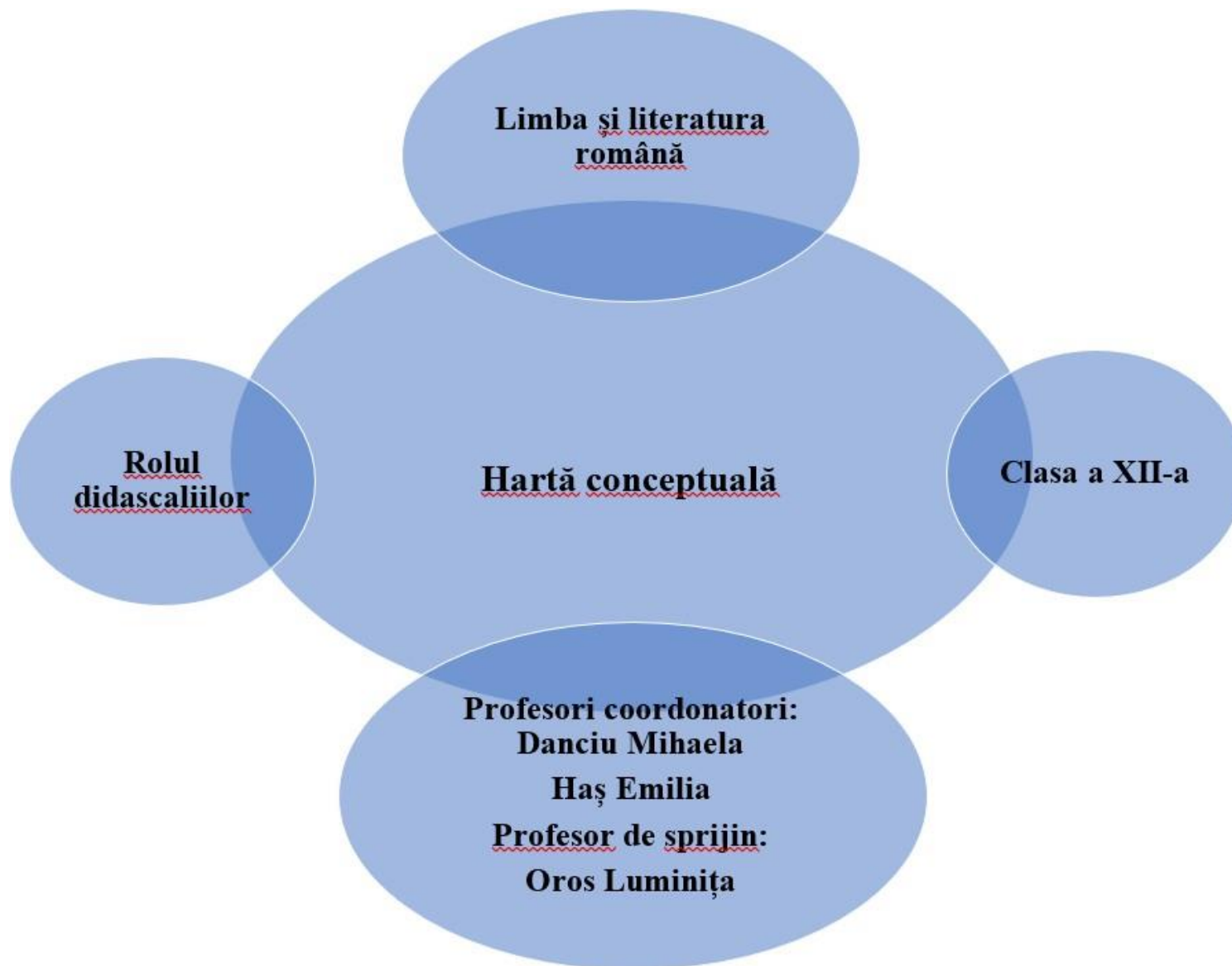
Conținutul auxiliarului urmărește dezvoltarea competențelor generale din programa școlară în vigoare, vizează activizarea și dezvoltarea lexicului, formarea și dezvoltarea deprinderilor de înțelegere a textelor, de comunicare corectă orală și scrisă a elevilor cu cerințe educaționale speciale. Materialele propuse de autoare, modalități concrete de exprimare a tiparelor de gândire, asigură organizarea eficientă a activității de predare, învățare, evaluare.

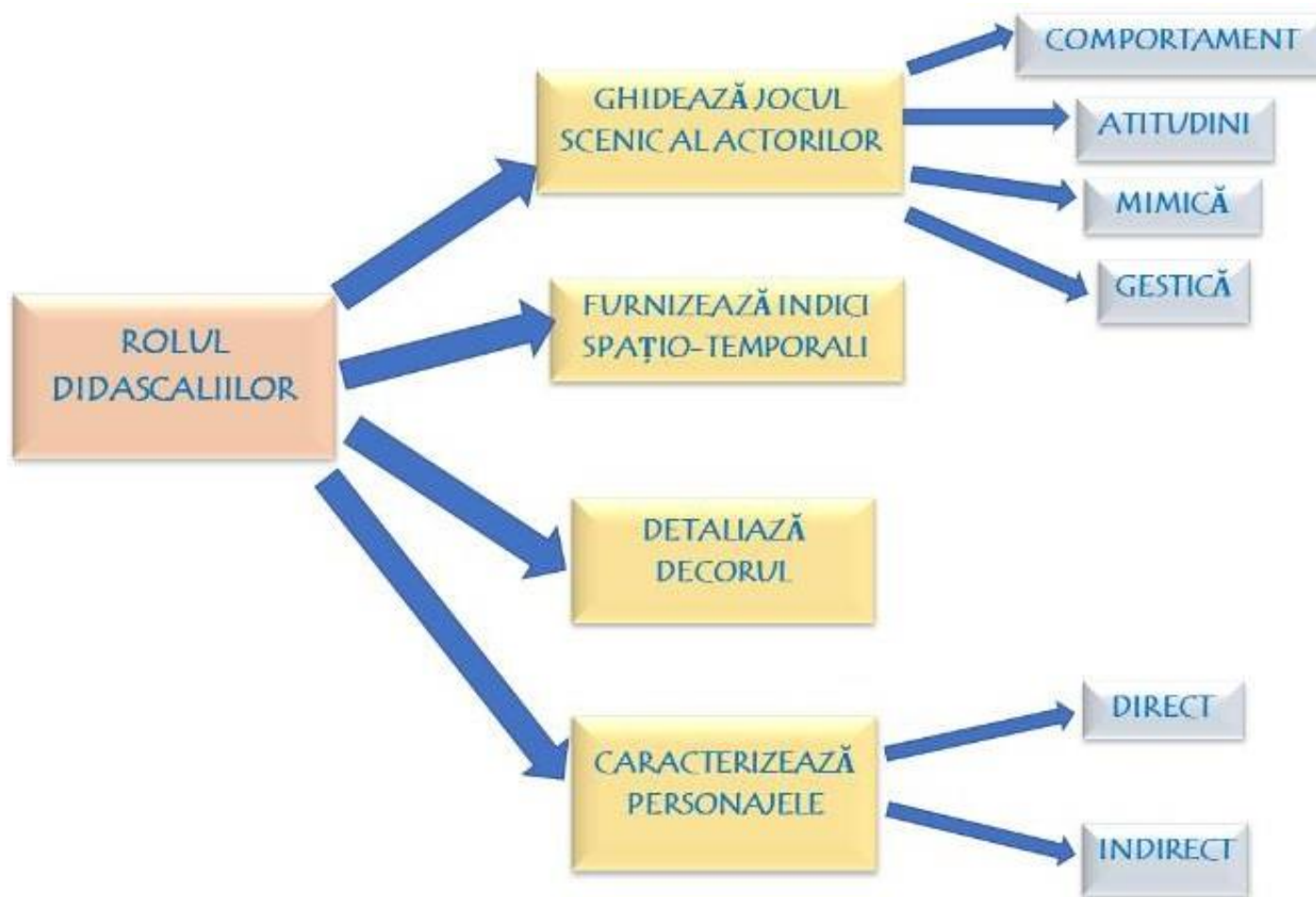
Construind conținuturi noi, prin intermediul imaginii și a cuvântului, auxiliarul cuprinde un număr considerabil de hărți conceptuale, fiecare dintre acestea oferind informații concise într-o structură relevantă pentru conținutul textelor, ce asigură asimilarea unor cunoștințe de bază din perspectiva procesului de învățare activ și conștient. Hărțile conceptuale create sunt structurate corect, nuanțat, pornind de la suporturi vizuale sugestive, având rolul de a stimula interesul elevilor pentru actul educațional.

Experiența didactică a autoarelor este evidentă în alcătuirea schemelor, în organizarea conținuturilor în funcție de competențele vizate. Învățarea unor elemente de conținut prin asociere cu diferite culori atractive, menite să mențină viu interesul elevilor pentru informațiile transmise, constituie una dintre activitățile care stimulează dezvoltarea copilului, în ceea ce privește comunicarea, interrelaționarea și formarea personalității.

Recomand cu deosebită căldură utilizarea auxiliarului, întrucât autoarele dovedesc cunoștințe solide de specialitate, gândire creativă în adaptarea textelor și ceea ce contează cel mai mult, dragostea față de copii, completată în cel mai înalt grad, de înțelegerea în profunzime a proceselor cognitive legate de dezvoltarea copilului cu cerințe educaționale speciale.

Limba și
literatura
română

Valori
morale

Hartă
conceptuală

Clasele
V-VIII

Ioana Schiau
Valentina Haiduc
Mirona Crișan

Aplicație: <https://www.edrawmind.com>

Limba și
literatura
română

Rezumatul

Hartă
conceptuală

Clasele
VI-VIII

Ioana Schiau
Valentina Haiduc
Mirona Crișan

Rezumatul

 formulează ideile principale

 folosește doar persoana a III-a

 alcătuieste propozitii care se termină cu punct

este interzisă folosirea
 citatelor, a dialogului și a amănuntelor

folosește verbe la prezent (se întâmplă)
 sau la trecut (s-a întâmplat)

Limba și
literatura
română

Figuri
de stil

Hartă
conceptuală

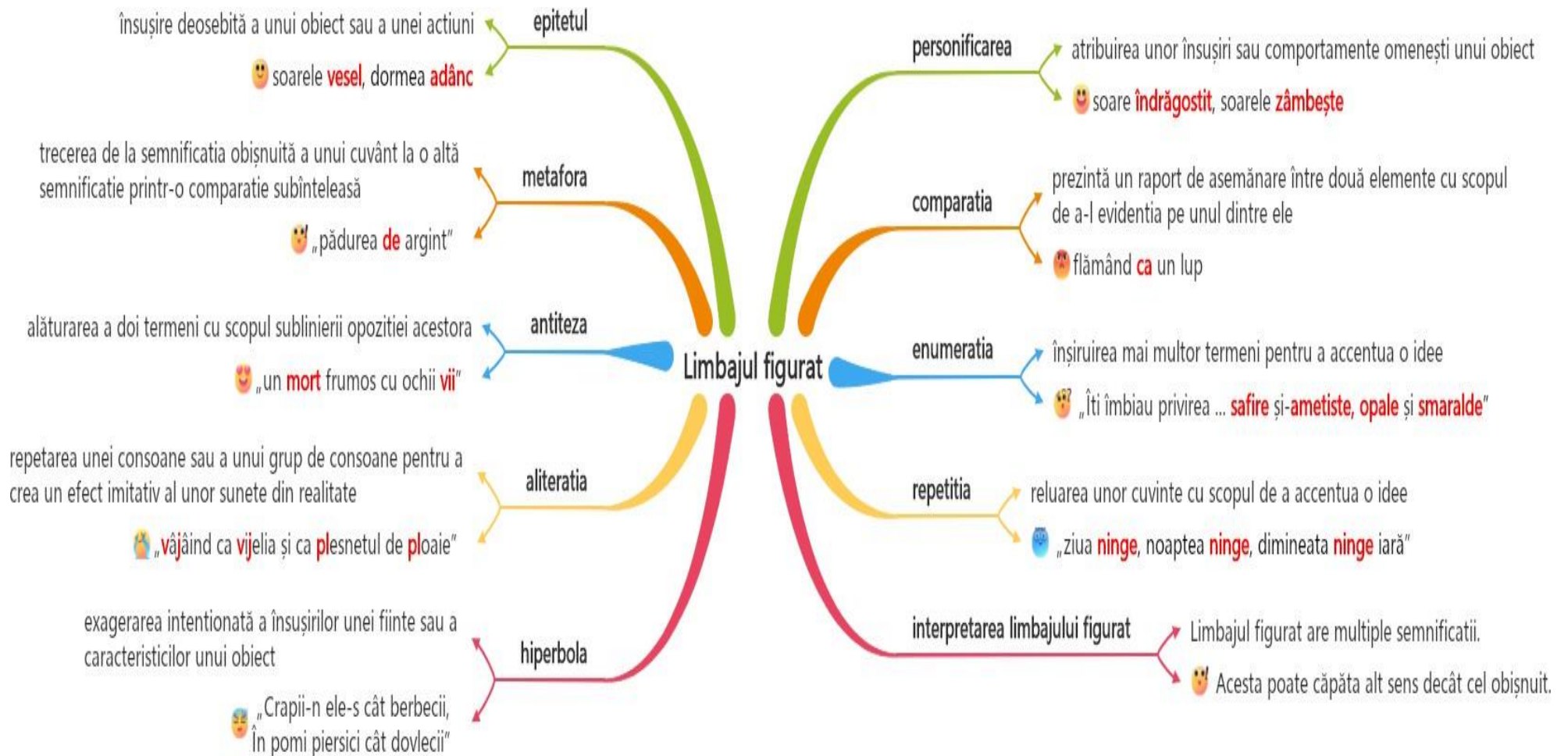
Clasele
V-VIII

Ioana Schiau

Valentina Haiduc

Mirona Crișan

Aplicație: <https://www.edrawmind.com>

Limba și
literatura
română

Elemente
de
versificație

Hartă
conceptuală

Clasele
VI-VIII

Ioana Schiau
Valentina Haiduc
Mirona Crișan

😊 Versificatie

😊 Măsura versurilor

Numărul de silabe din fiecare vers

La-cul co-dri-lor al-bas-tru
1 2 3 4 5 6 7 8
măsura - 8 silabe

😊 Rima

Împerecheată

La mijloc de codru des **a**
Toate păsările ies **a**
Din huceag de aluniș **b**
La voiosul luminiș **b**

Încrucișată

A fost odată ca-n povești, **a**
A fost ca niciodată, **b**
Din rude mari împărătești, **a**
O prea frumoasă fată. **b**

Îmbrățișată

Peste vârfuri trece lună, **a**
Codru-și bate frunza lin, **b**
Dintre ramuri de arin **b**
Melancolic cornul sună. **a**

Monorimă

Peste vârf de rămurele **a**
Trec în stoluri rândunele, **a**
Ducând gândurile mele **a**
Și norocul meu cu ele. **a**

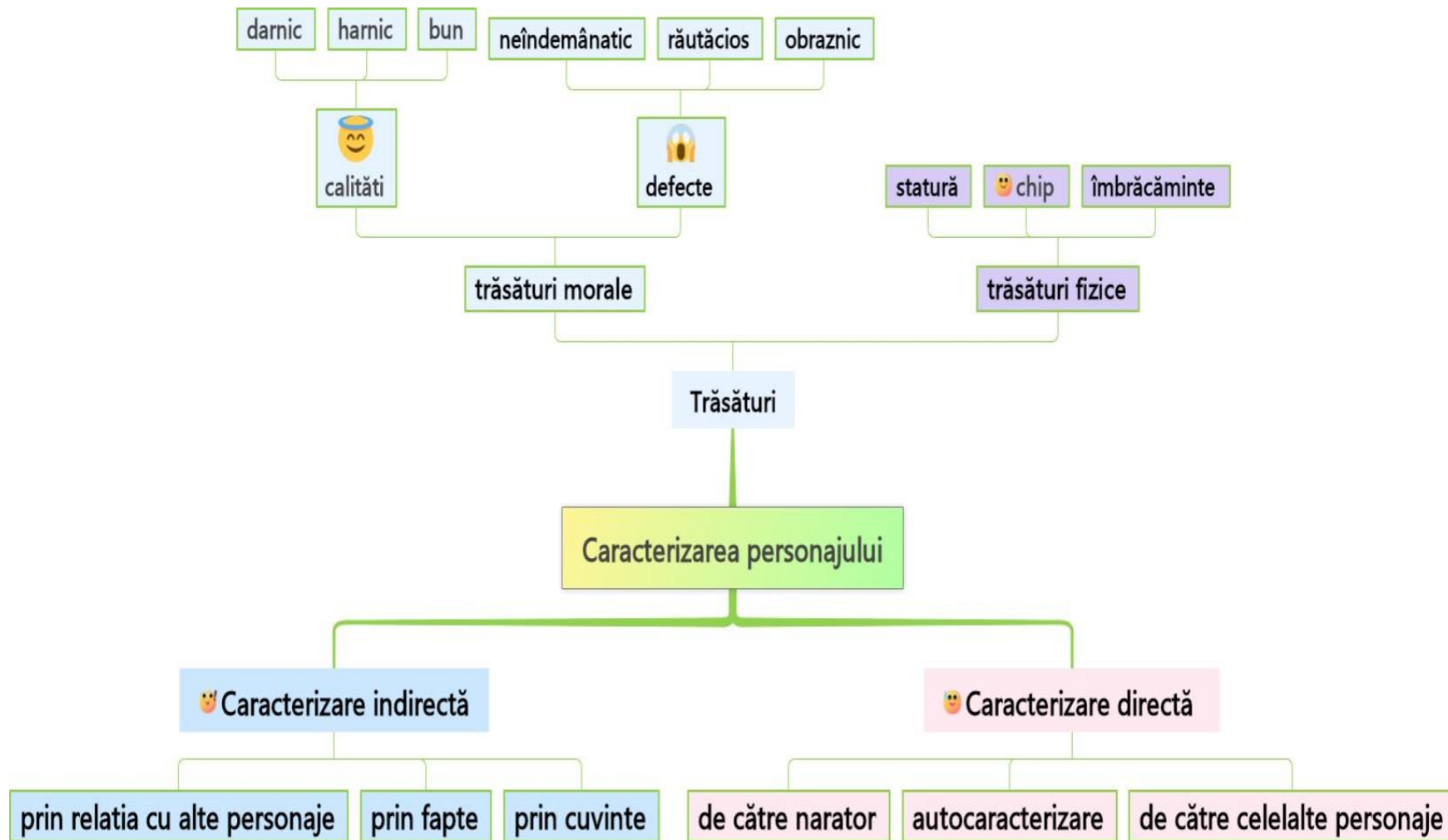
Limba și
literatura
română

Caracterizarea
personajului

Hartă
conceptuală

Clasele
VII-VIII

Ioana Schiau
Valentina Haiduc
Mirona Crișan

Aplicație: <https://www.edrawmind.com>

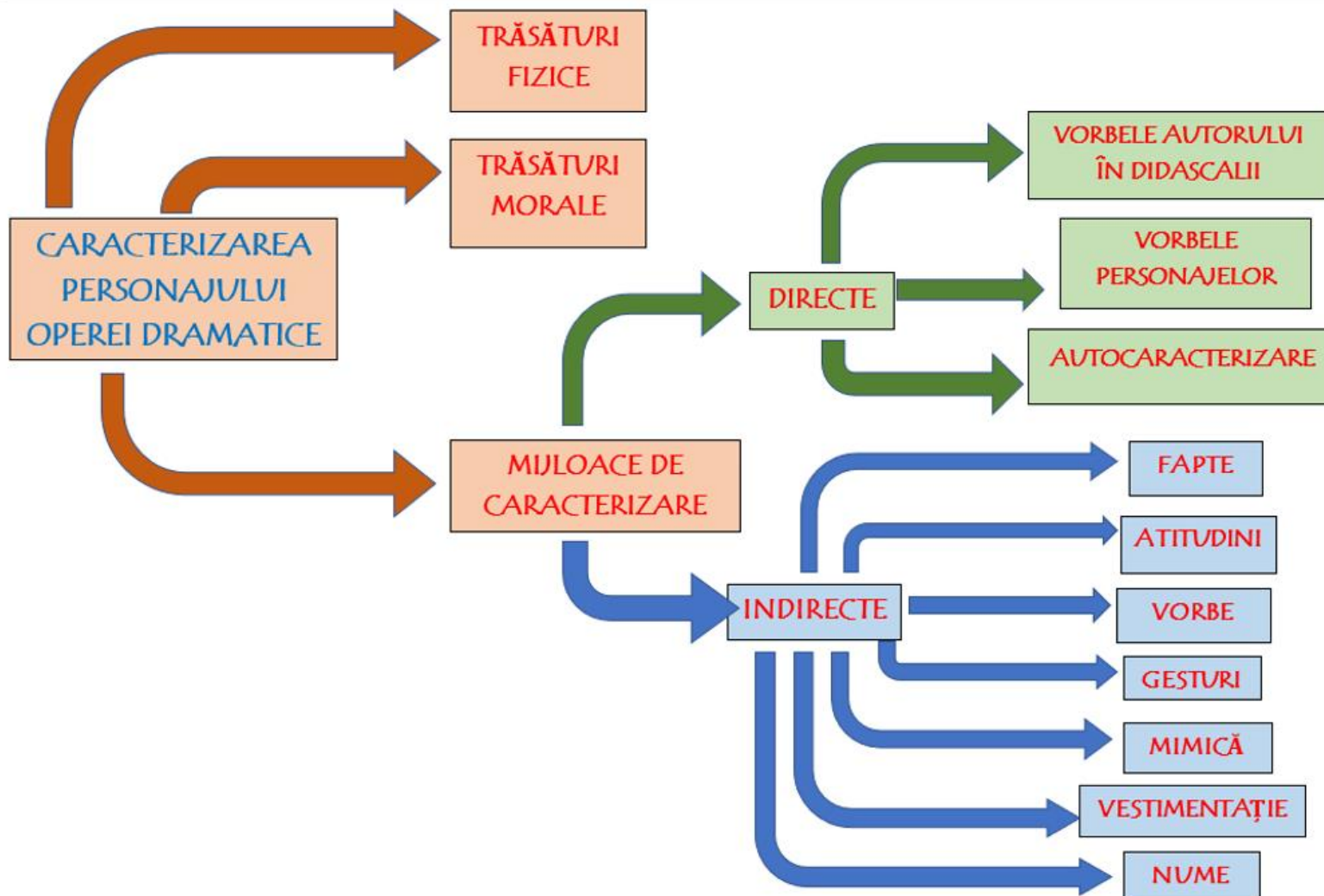
**Limba și literatura
română**

**Caracterizarea
personajului
apartinând
textului epic**

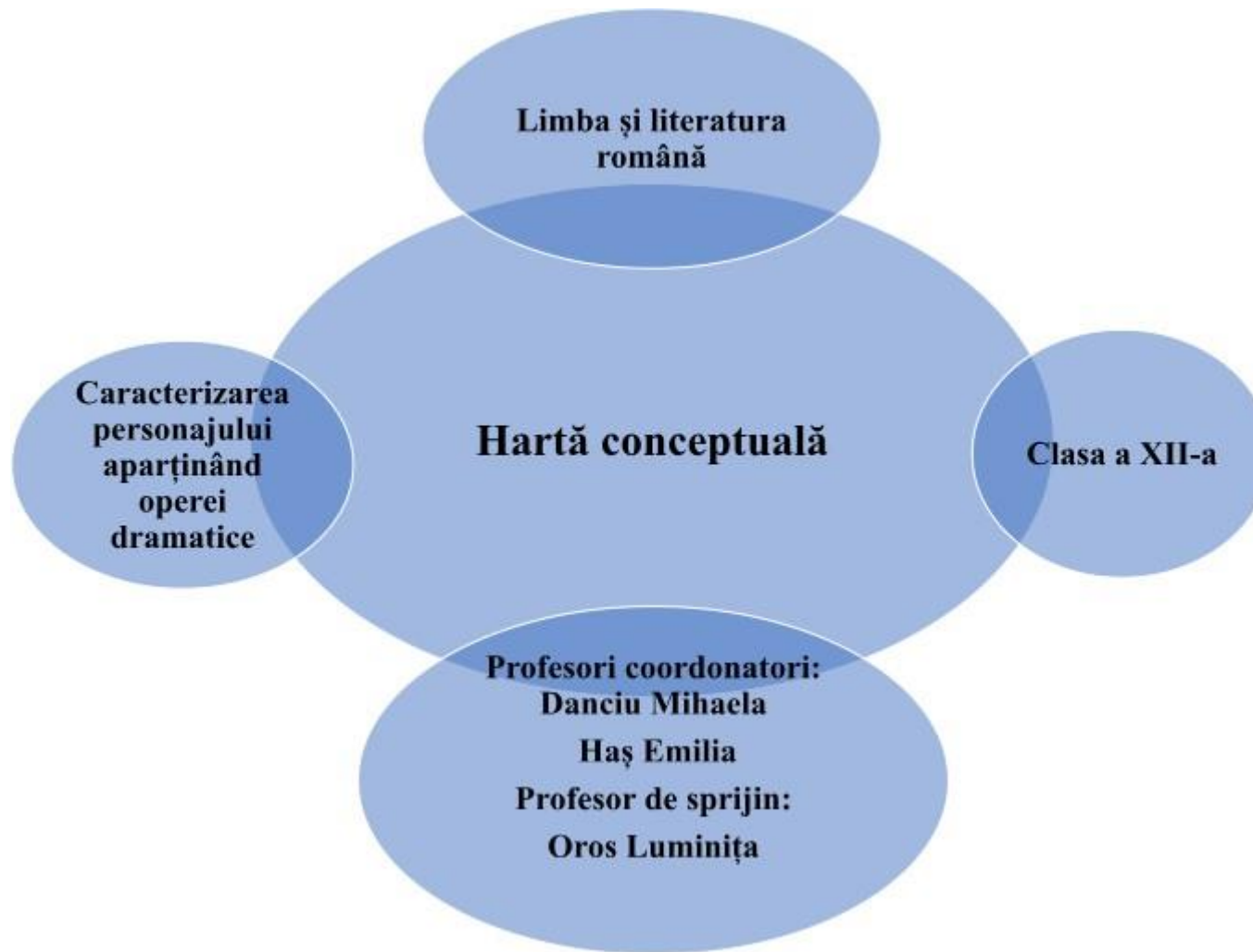
Hartă conceptuală

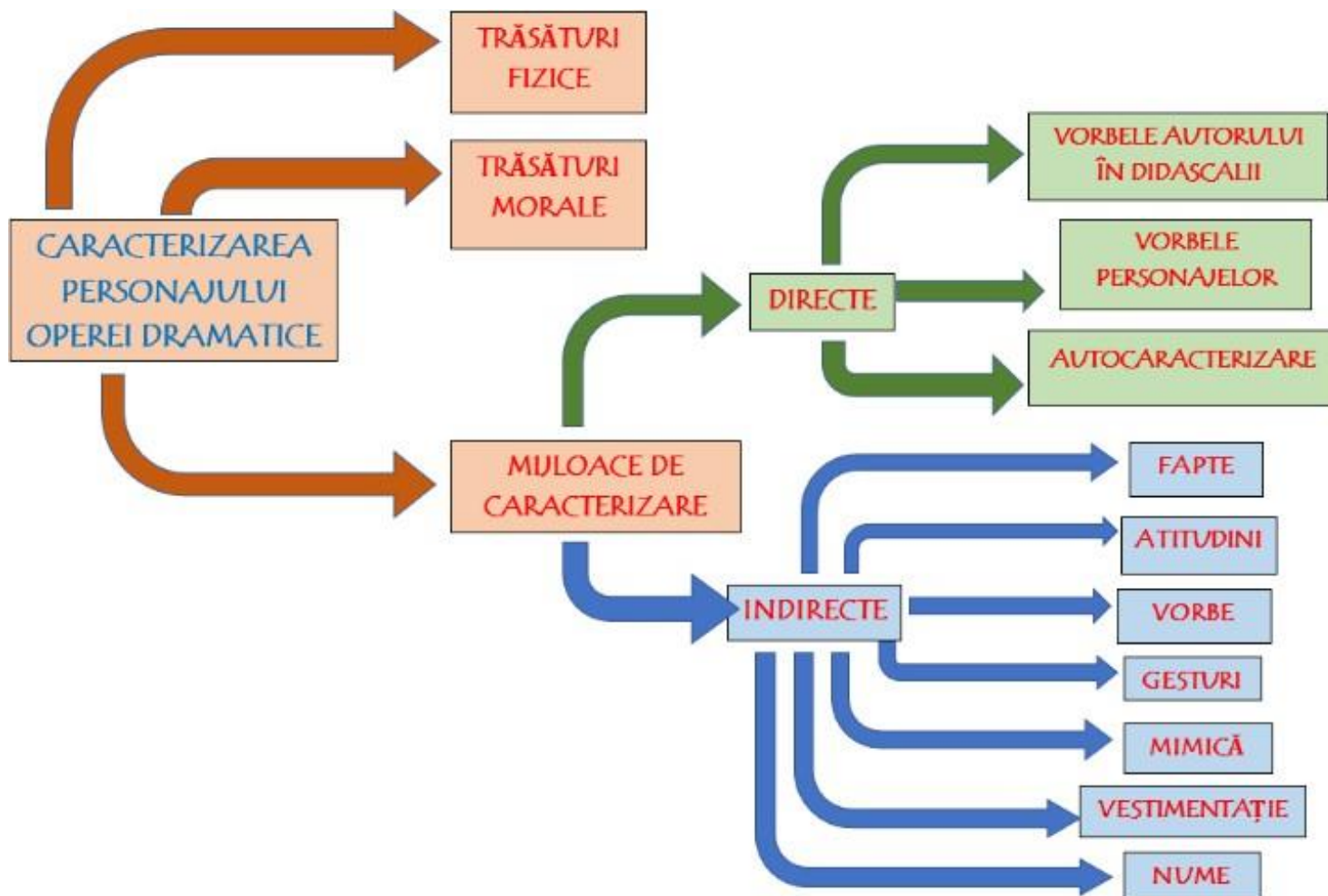
Clasa a XII-a

**Profesori coordonatori:
Danciu Mihaela
Haș Emilia
Profesor de sprijin
Oros Luminița**

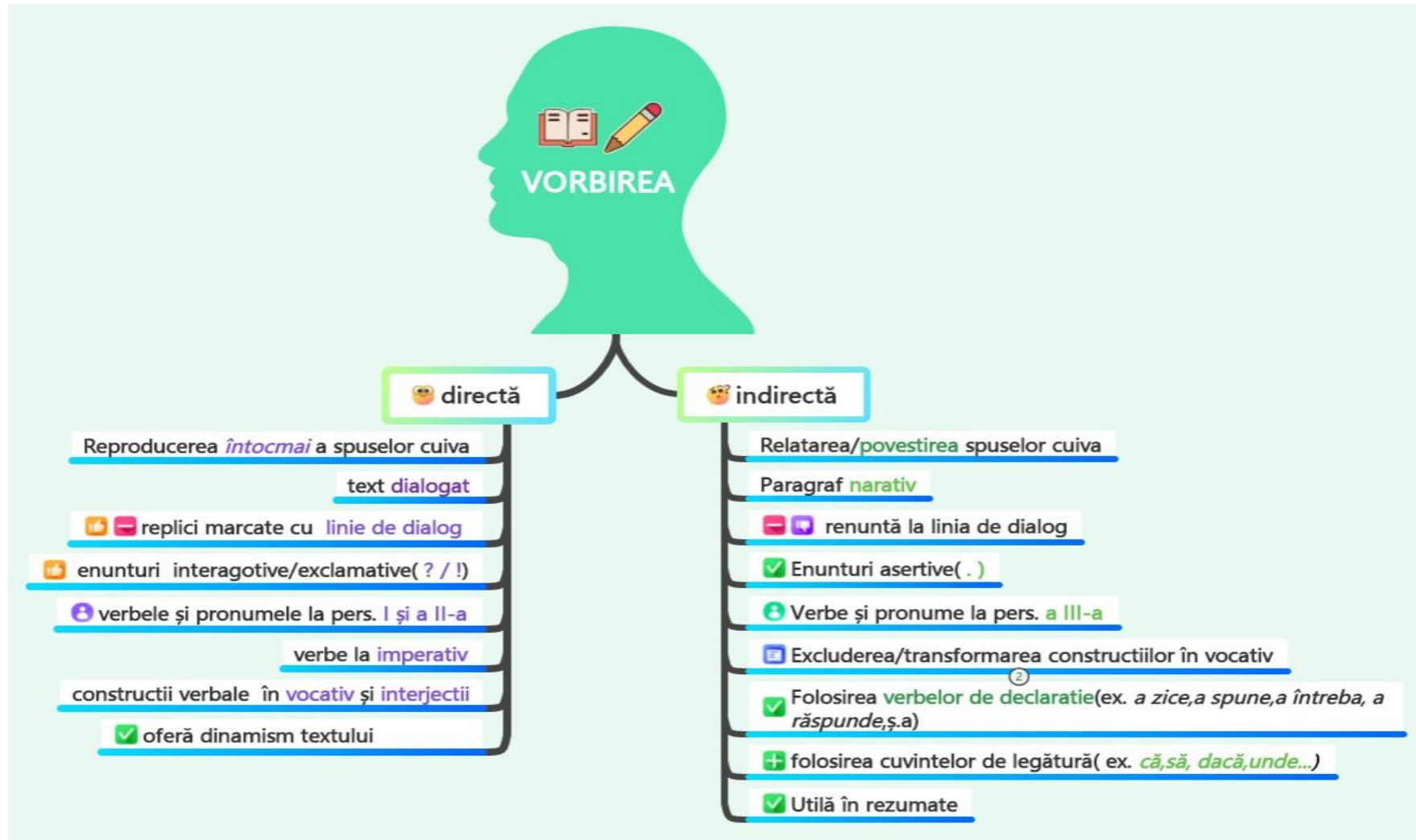
Limba și
literatura
română

Transformarea
vorbirii directe
în vorbire
indirectă

Hartă
conceptuală

Clasele
VI-VIII

Ioana Schiau
Valentina Haiduc
Mirona Crișan

Aplicație: <https://www.edrawmind.com>

LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ

SIMBOLISMUL

Hartă conceptuală

CLASA A XII-A

PROF. DR. GÂLEA GABRIELA ANAMARIA,
PROF. SĂLĂGEAN-MIHEȚIU ALINA,
PROF. Oaida ROXANA

LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ

ROMANTISMUL

Hartă conceptuală

CLASA A XII-A

PROF. DR. GÂLEA GABRIELA ANAMARIA,
PROF. SĂLĂGEAN-MIHEȚIU ALINA,
PROF. Oaida ROXANA

ROMANTISMUL

Specii literare cultivate

- drama istorică/ filozofică/ lirică
- meditația
- elegia
- romanța
- legenda
- balada
- poemul
- romanul istoric/ de aventuri / frescă
- nuvela

Orientare ideologică, artistică și literară din prima jumătate a secolului al XIX-lea în Europa

Franța, Germania, Anglia

Manifest literar: "Prefața" la drama "Cromwell" de Victor Hugo

"Nu există reguli, nici modele"

Context istoric: emanciparea burgheziei, lupta pentru independență și libertate națională

Trăsături

1. afirmarea originalității și a individualității
2. primatul sentimentului și al fanteziei creatoare
3. libertatea de creație
4. amestecul genurilor și speciilor literare
5. cultivarea antitezei
6. atracția pentru natură, trecutul istoric, folclorul local, mituri
7. cultivarea fabulosului și a fantasticului
8. personaje excepționale care acționează în împrejurări excepționale

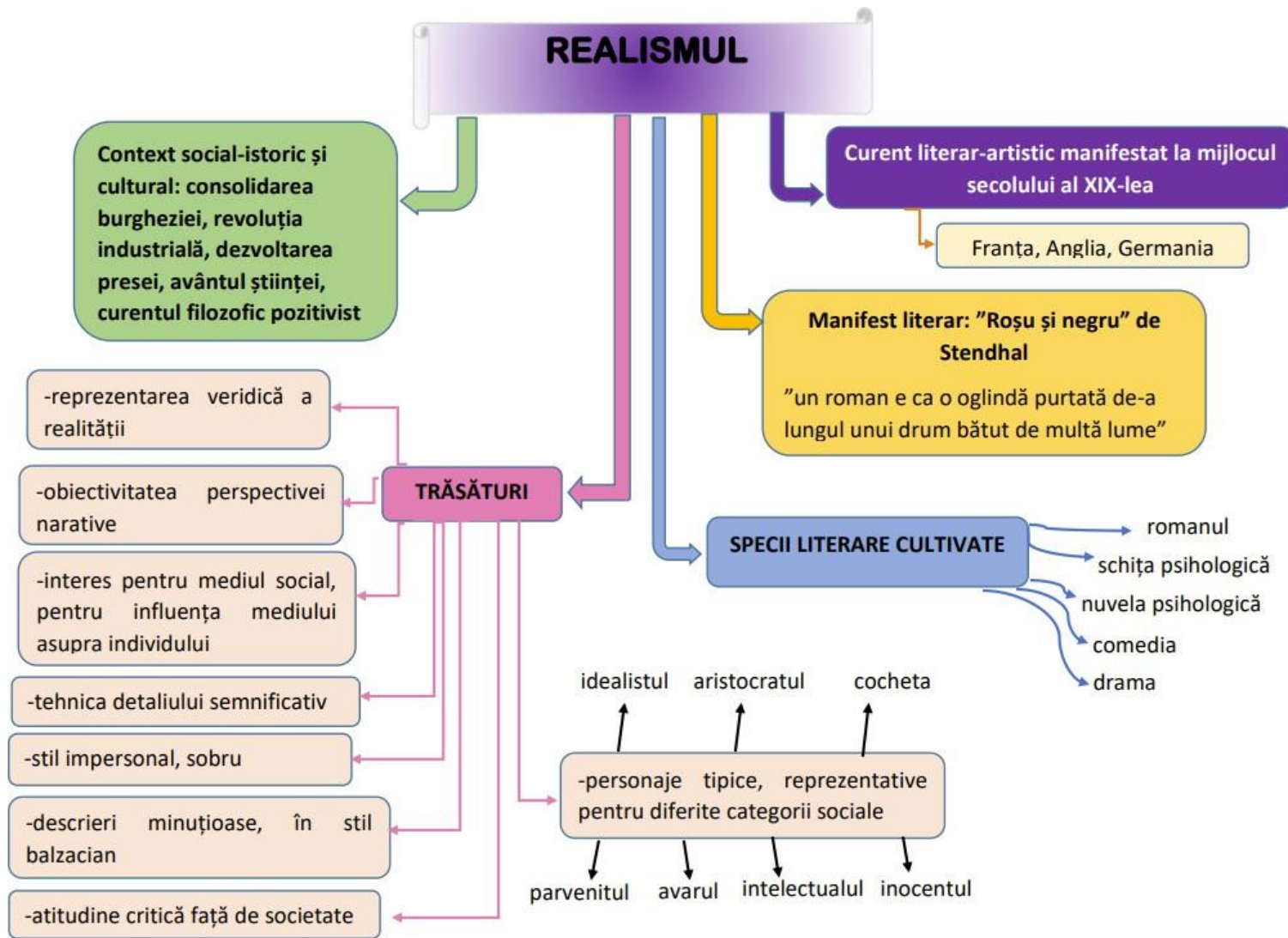
LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ

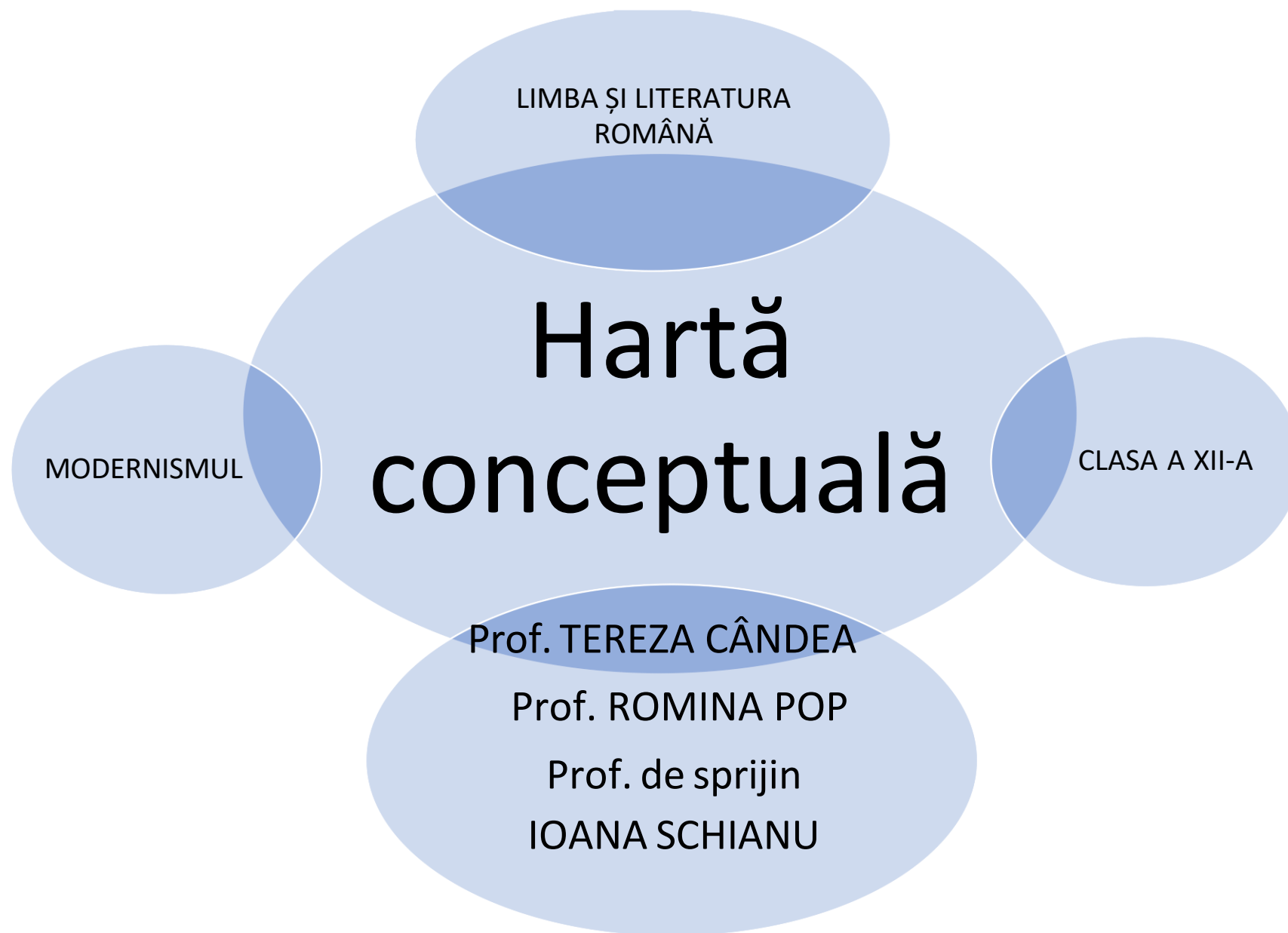
Hartă conceptuală

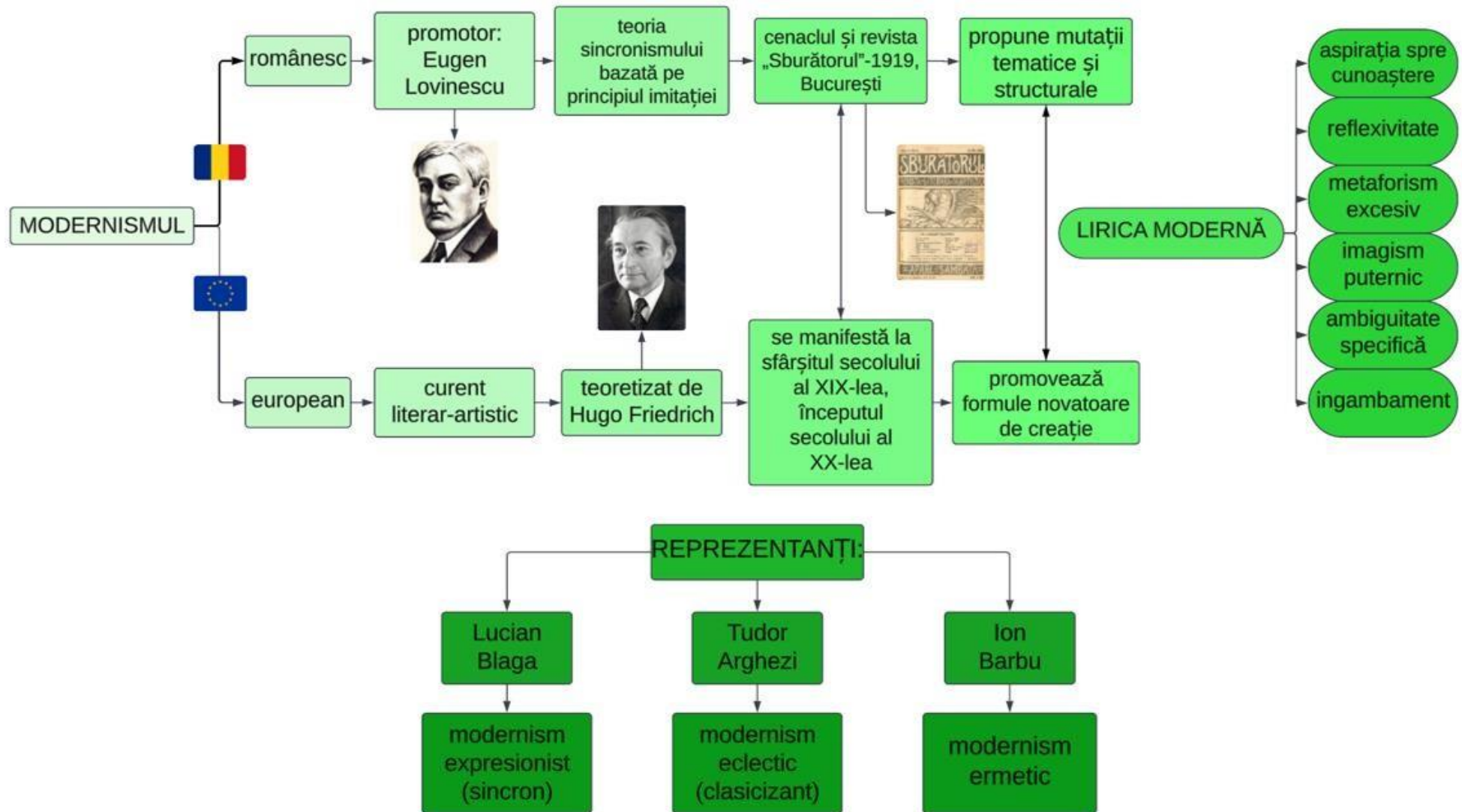
REALISMUL

CLASA A XII-A

PROF. DR. GÂLEA GABRIELA ANAMARIA,
PROF. SĂLĂGEAN-MIHEȚIU ALINA,
PROF. Oaida ROXANA

LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ

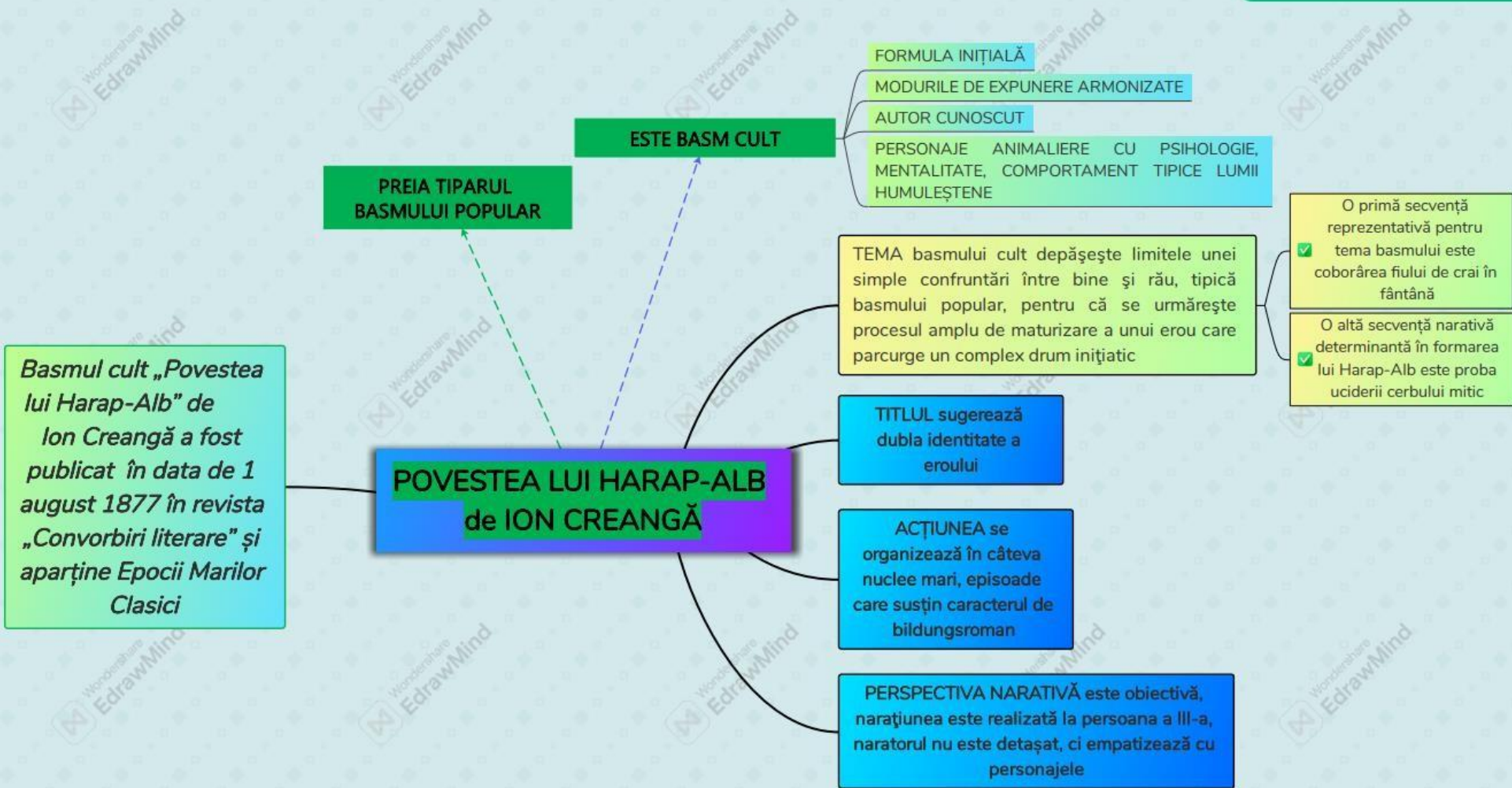
BASMUL CULT

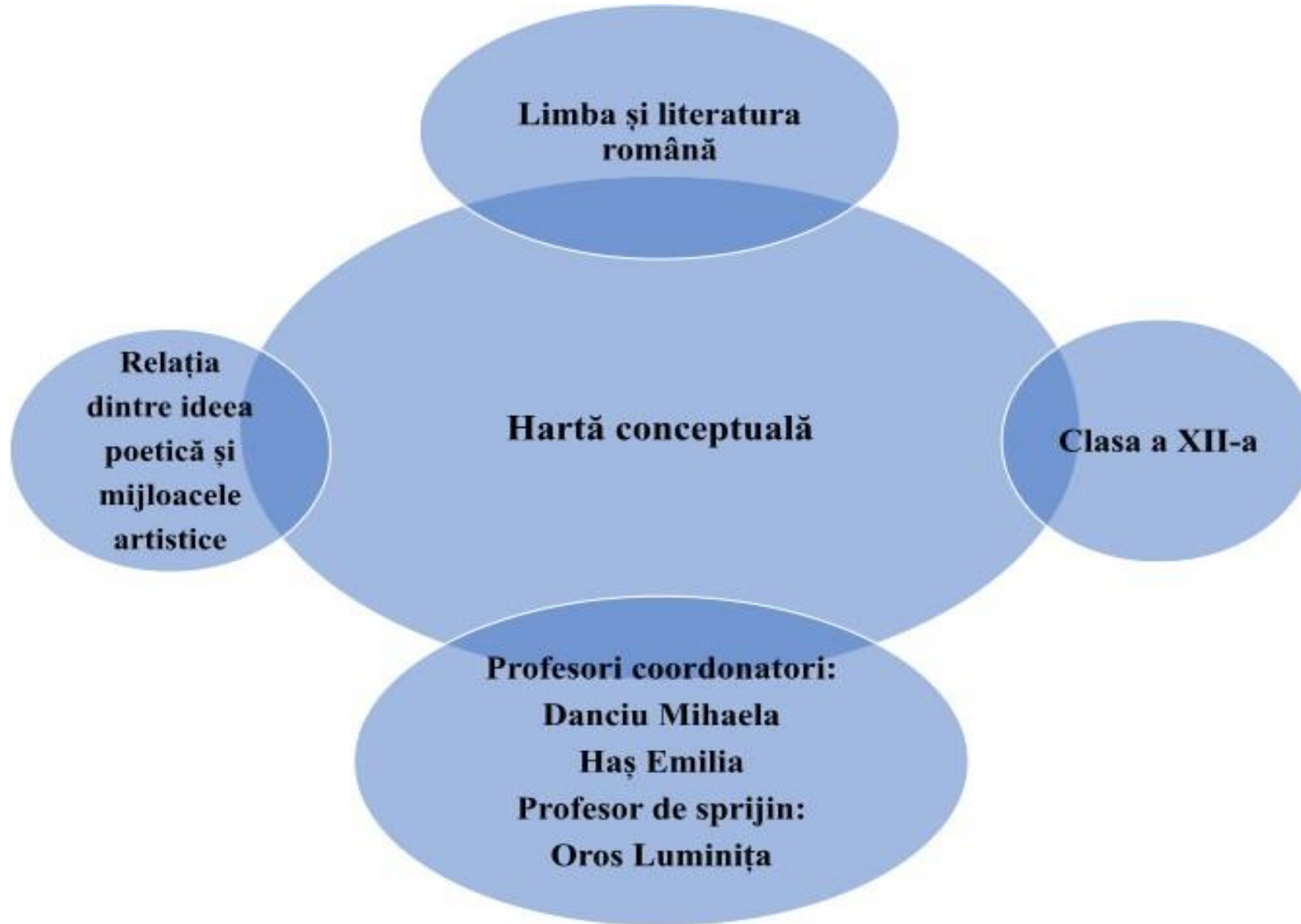
Hartă conceptuală

CLASA A XII-A

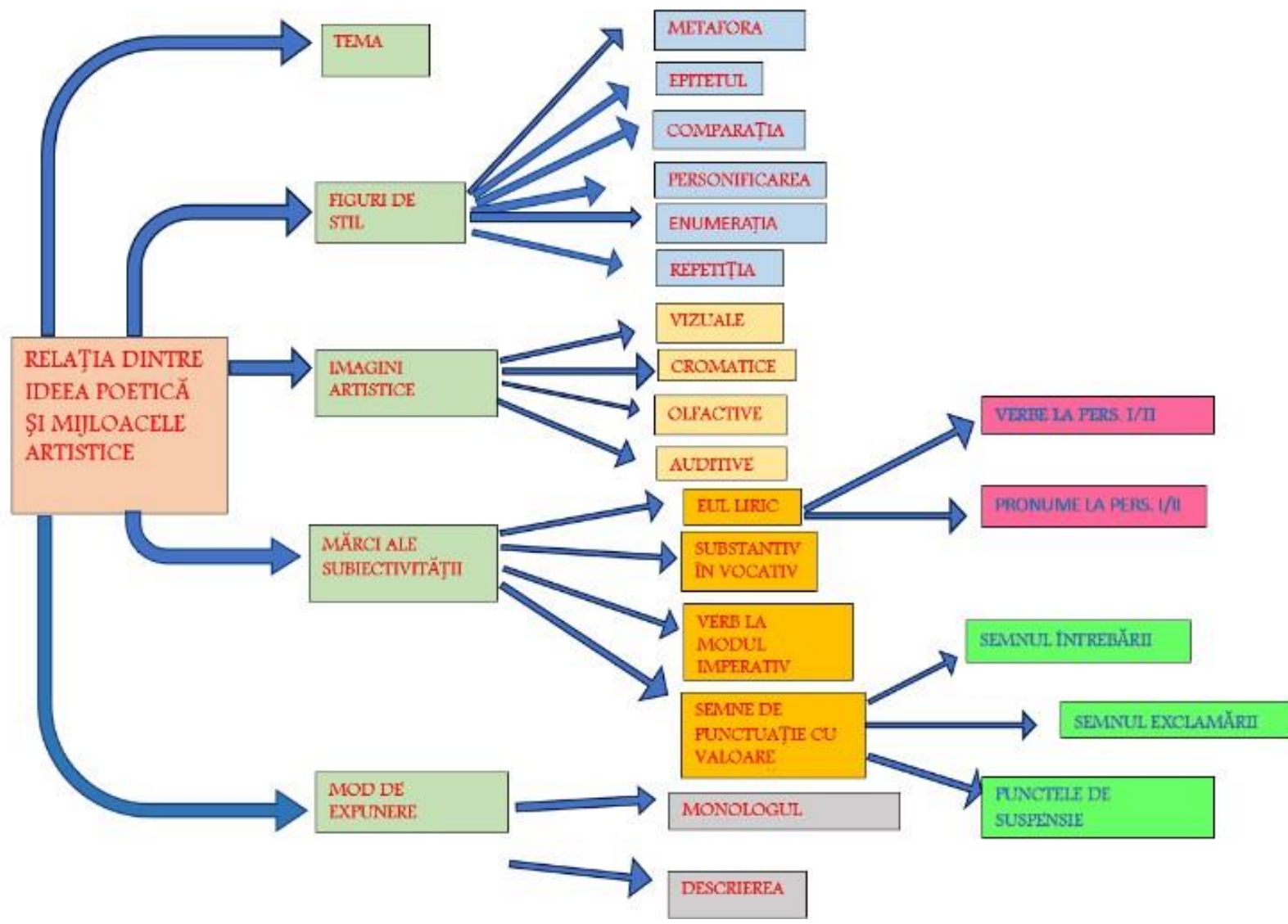
PROF. TREGER BIANCA MARIA,
PROF. IANCU IONUȚ
PROF. Oaida ROXANA

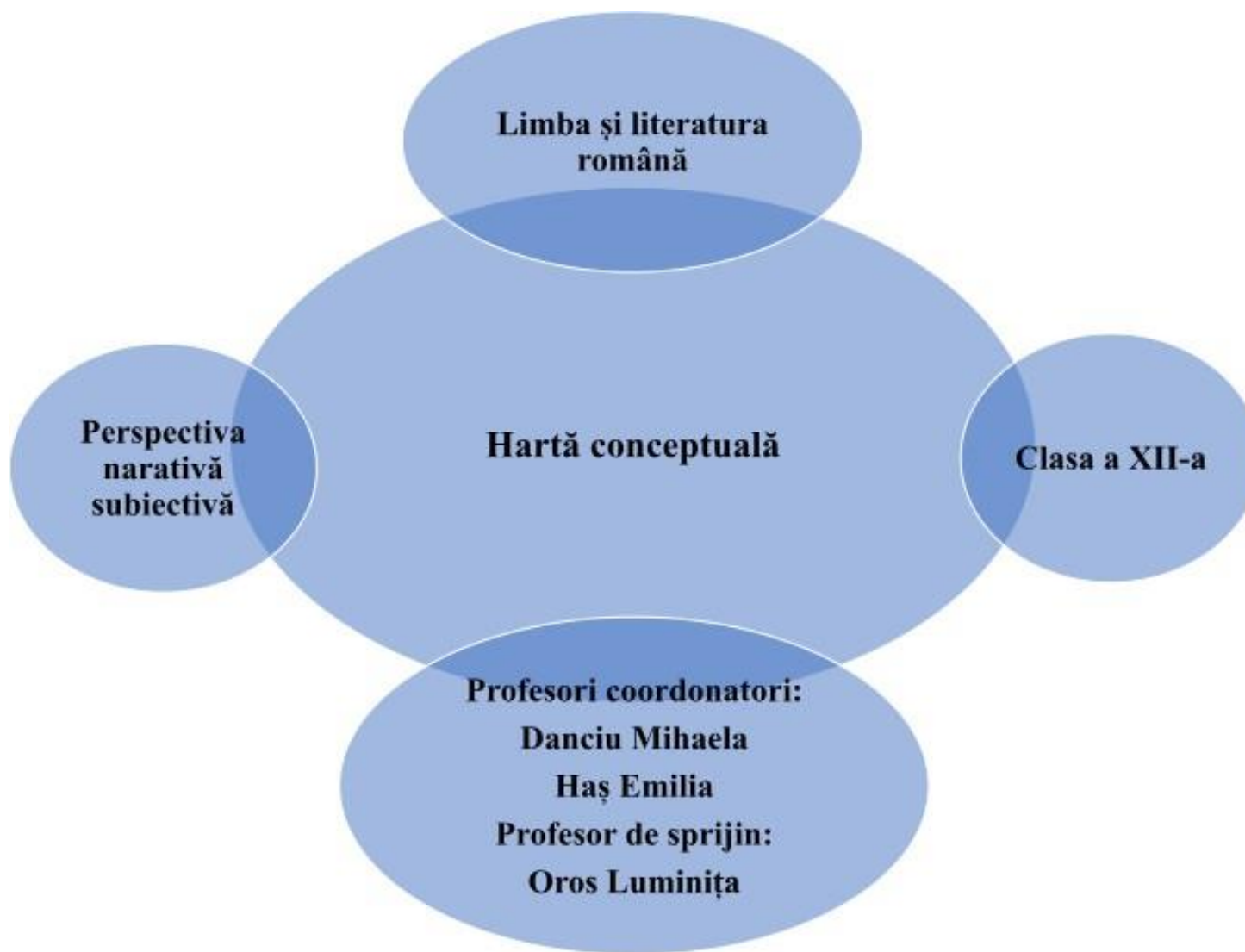

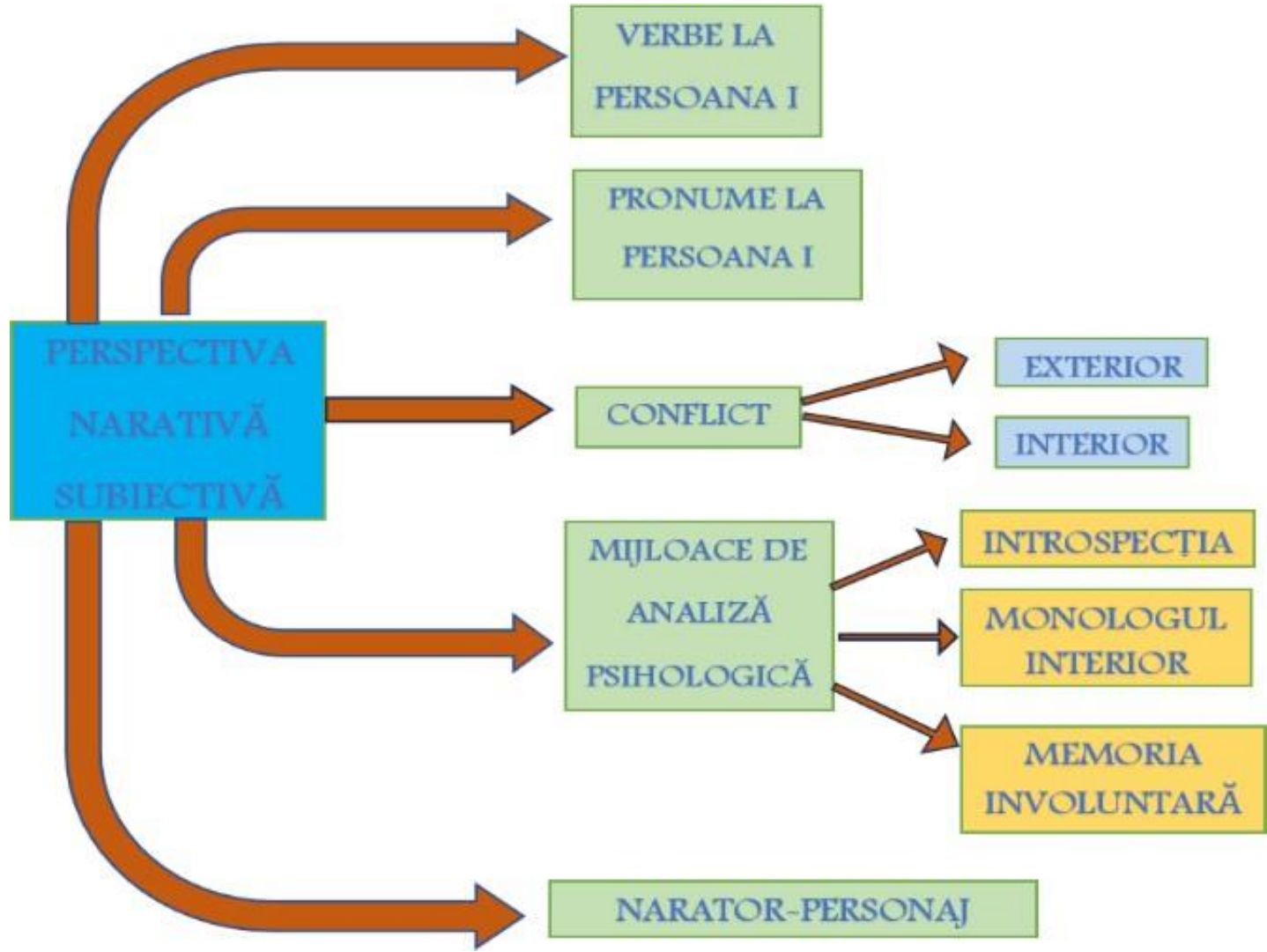

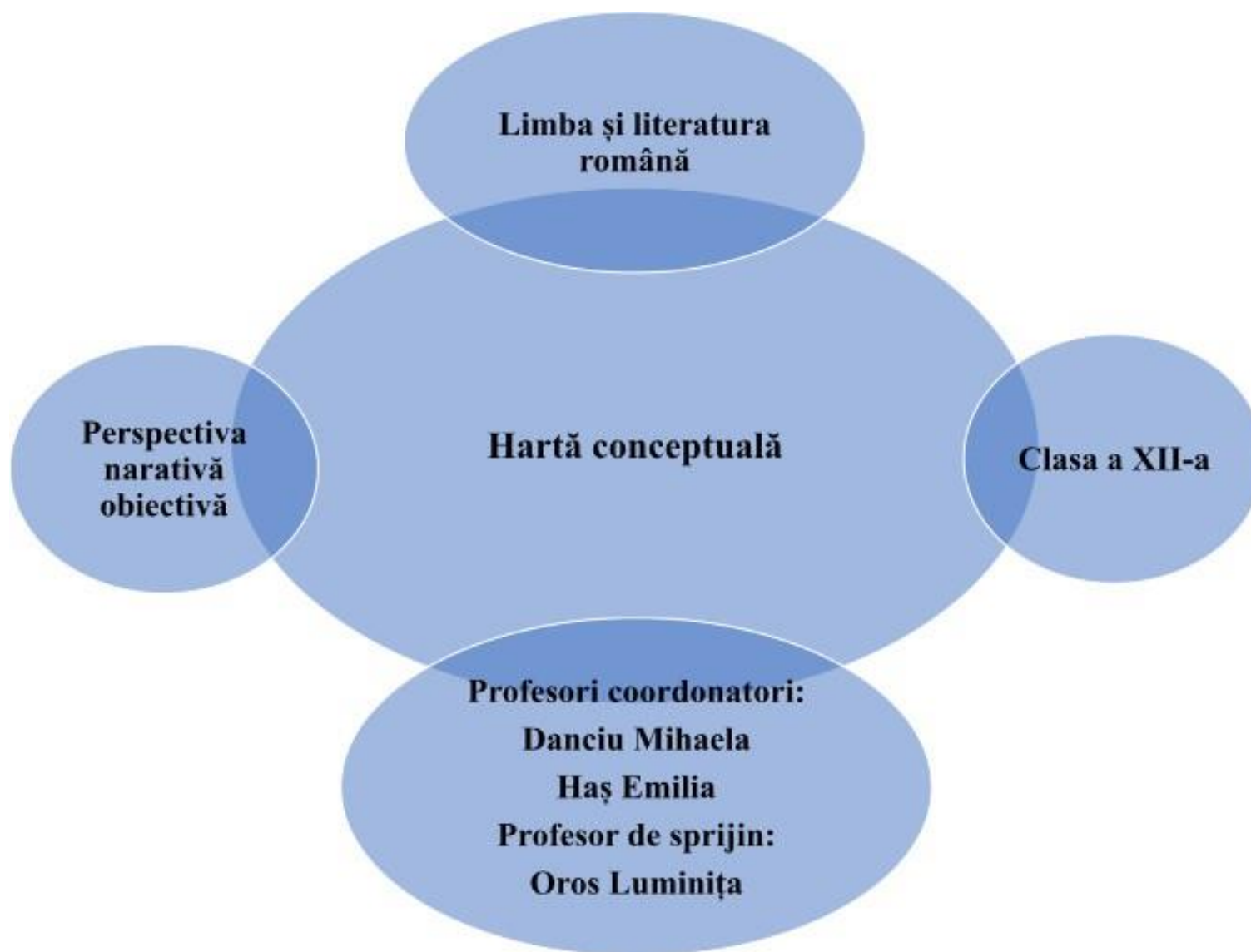

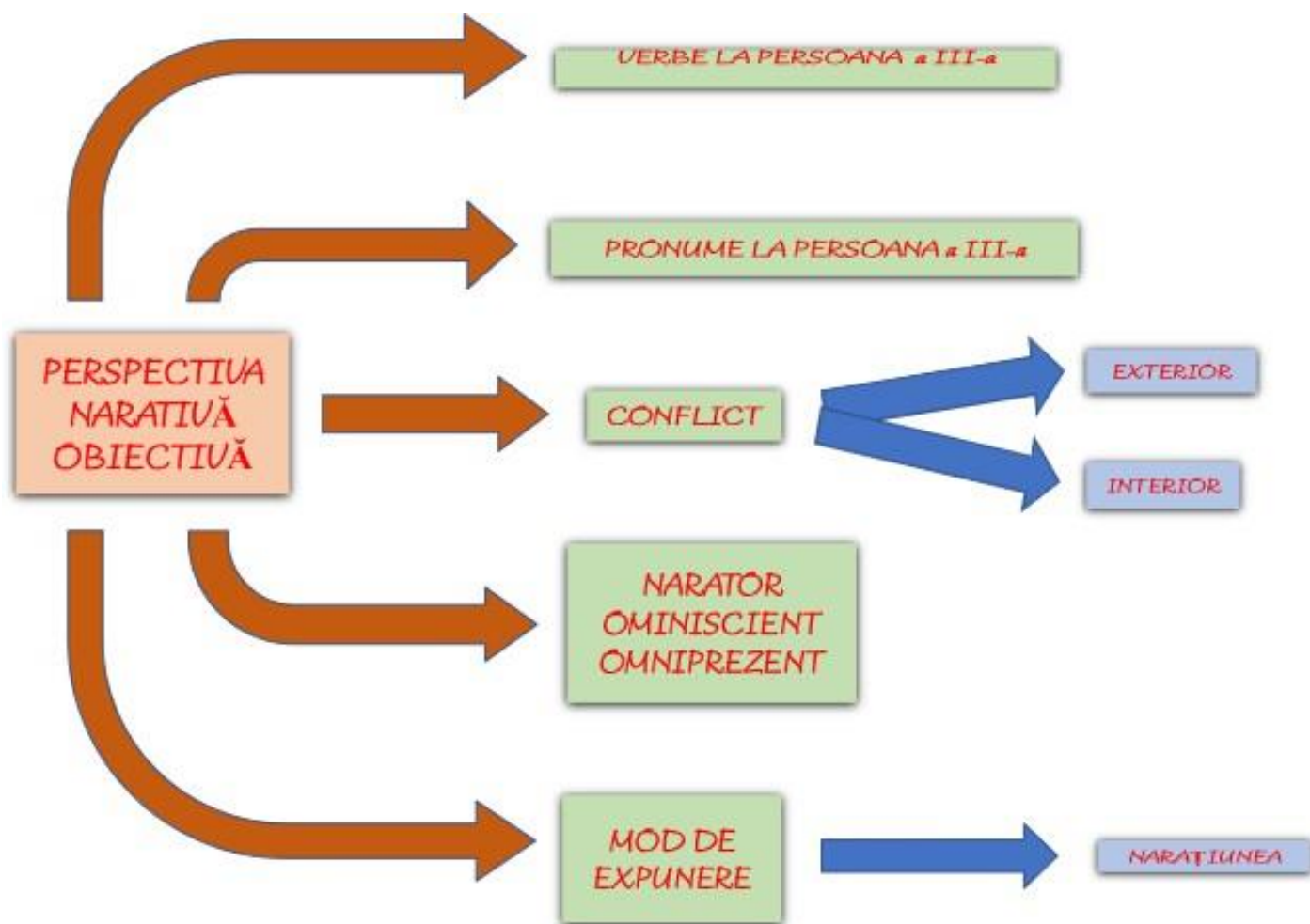

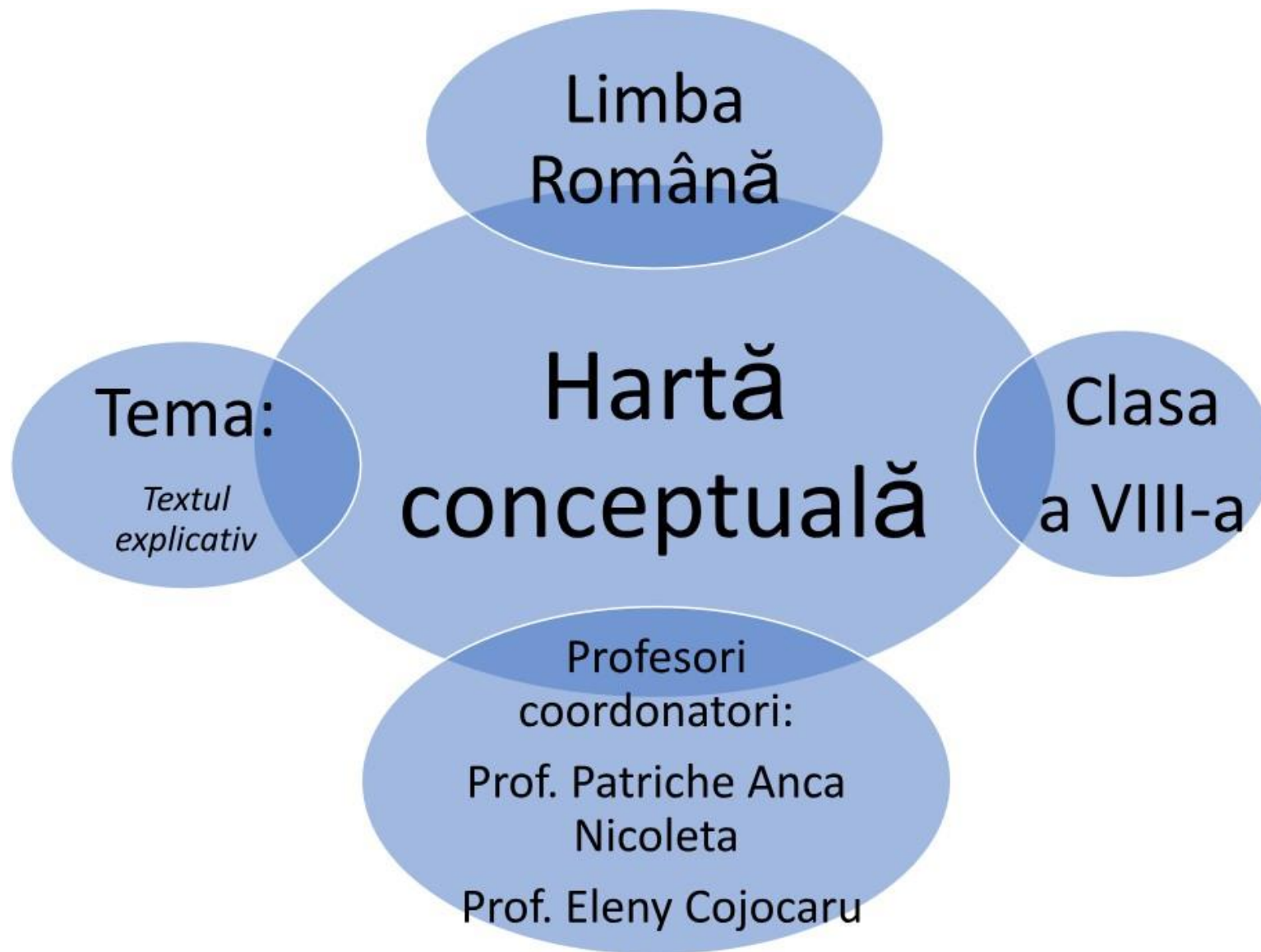

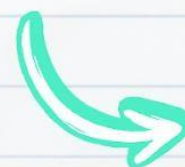
PREZINTĂ CUM SAU DE
CE SE ÎNTÂMPLĂ CEVA

POATE CUPRINDE ATÂT
FAPTE, CÂT ȘI OPINII

TEXTUL
EXPLICATIV

ARE SCOPUL DE A FACE PE
CINEVA SĂ ÎNȚELEAGĂ
LUCRURI

STRUCTURA
E precizată tema, e formulată
explicația, se formulează concluzia

Limba
Română

Tema:

*Textul
descriptiv
nonliterar*

Hartă conceptuală

Clasa
a VIII-a

Profesori coordonatori:
Prof. Patriche Anca Nicoleta
Prof. Eleny Cojocar

PREZINTĂ ÎN DETALIU UN
OBIECT, O FIINȚĂ, UN
PEISAJ, UN FENOMEN AL
NATURII

TON NEUTRU, LIMBAJ
PRECIS

TEXTUL
DESCRIPTIV
NONLITERAR

PREZINTĂ INFORMAȚII ȘI
DATE CONCRETE, REALE

CONTINE MULTE CUVINTE DIN
CÂMPUL LEXICAL CE SE
ÎNCADREAZĂ ÎN TEMA DESCRIERII

Limba
Română

Hartă conceptuală

Clasa
a VIII-a

Tema:

*Textul narativ
literar în proză*

Profesori
coordonatori:

Prof. Patriche Anca
Nicoleta

Prof. Eleny Cojocaru

TEXTUL NARATIV LITERAR ÎN PROZĂ

NARATOR

voce imaginată de autor
povestește întâmplări

La persoana I:
*Eu îmi aduc aminte cum mă duceam
la bunici în vizită...*

La persoana a III-a:
*El își aducea aminte cum se ducea
la bunici în vizită...*

PERSONAJELE

ființe umane, animale sau obiecte care îndeplinesc acțiuni

principale

secundare

episodice

figurante

personaj colectiv

AUTOR

persoană reală, creatorul
poveștii

Mihai Eminescu
Ion Creangă
Mihail Sadoveanu
etc.

Limba și literatura română

**Hartă
conceptuală**

Textul epic

Clasa a VIII-a

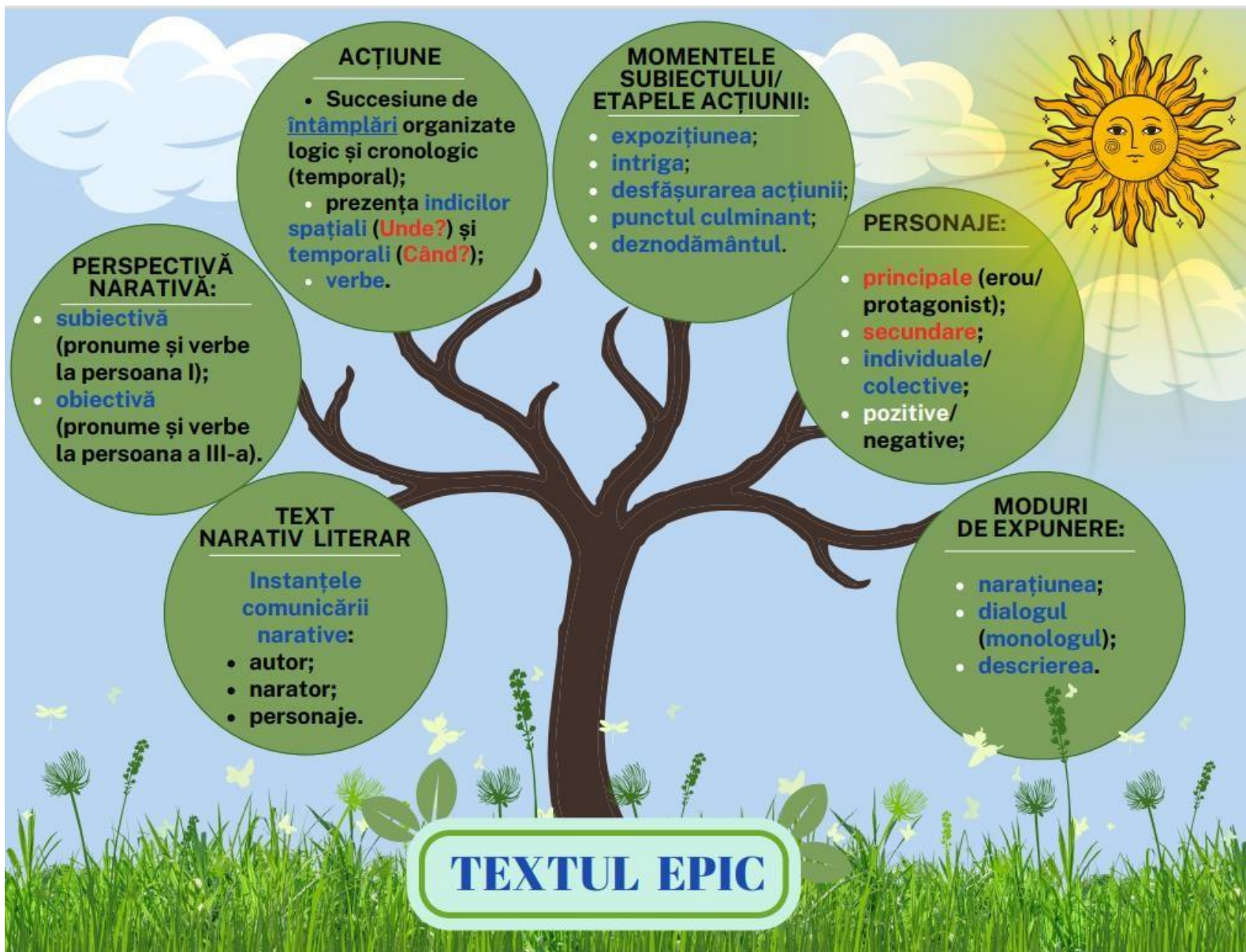
Profesor coordonator:

Sarca Ioana

Profesor de sprijin:

Oros Luminița

ETAPELE SCRIERII

PREGĂTIREA PENTRU REDACTARE

Alege un subiect, identifică publicul, stabilește scopul; răspunde la cele cinci întrebări - CINE? CE? CÂND? UNDE? DE CE? CUM?, elaborează planul lucrării, strânge informațiile, organizează-le.

SCRIEREA CIORNEI

Scie o primă variantă a lucrării, dezvoltă fiecare idee, concentrându-te pe conținut, pe detalieri.

REVIZUIREA

Verifică dacă ideile sunt clare, dacă totul e scris corect, dacă paragrafele sunt semnalate prin alineat, șterge ce nu e relevant; îmbunătățește textul.

EDITAREA

Așază textul în pagină, evidențiază titlul, rescrie astfel încât să fie lizibil, verifică punctuația. Recitește varianta finală.

SUCCES!

Limba și literatura română

**Hartă
conceptuală**

**Tipare textuale
de structurare
a ideilor**

Clasa a VIII-a

Profesor coordonator:

Sarca Ioana

Profesor de sprijin:

Oros Luminița

Structură explicativă

- oferirea unor explicații menite să clarifice idei, comportamente, emoții (**Cum?**; **De ce?**);
- poate apărea în replicile personajelor (texte epice, dramatice și lirice); în articole, în cronică de spectacol, în textele de opinie (texte nonliterare).

Structură narativă

- prezentarea unei acțiuni (**Ce se întâmplă?**; **În ce succesiune?**) în care sunt implicate personaje (texte epice sau dramatice) sau apar participanți (texte nonliterare);
- apar indicii de timp (**Când?**) și spațiu (**Unde?**);
- poate apărea în textele epice și dramatice, dar și în textele nonliterare (texte istorice, reportaje, știri, cronică de spectacol etc.).

Tipare textuale de structurare a ideilor

Structură descriptivă

- detalii referitoare la personaje/ persoane, obiecte, elemente ale naturii etc. (**Ce se descrie?**; **Care sunt trăsăturile fiecărei componente a obiectului descris?**; **Cu ce este comparat obiectul descris?**);
- apare în textele epice, dramatice și lirice, dar și în textele nonliterare (reclamă, cronică de spectacol).

Structură argumentativă

- conține unul sau mai multe argumente (**De ce?**; **Pe ce te bazezi?**);
- poate apărea în replicile personajelor (texte epice, dramatice și lirice); în textele de opinie, articole pe teme științifice sau literare etc. (texte nonliterare).

Structură dialogată

- prezența unui dialog între două sau mai multe personaje/ participanți (**Cine vorbește?**; **Cui se adresează?**; **Despre ce vorbesc interlocutorii?**);
- apare în textele epice, dramatice și lirice, dar și în textele nonliterare (interviu).

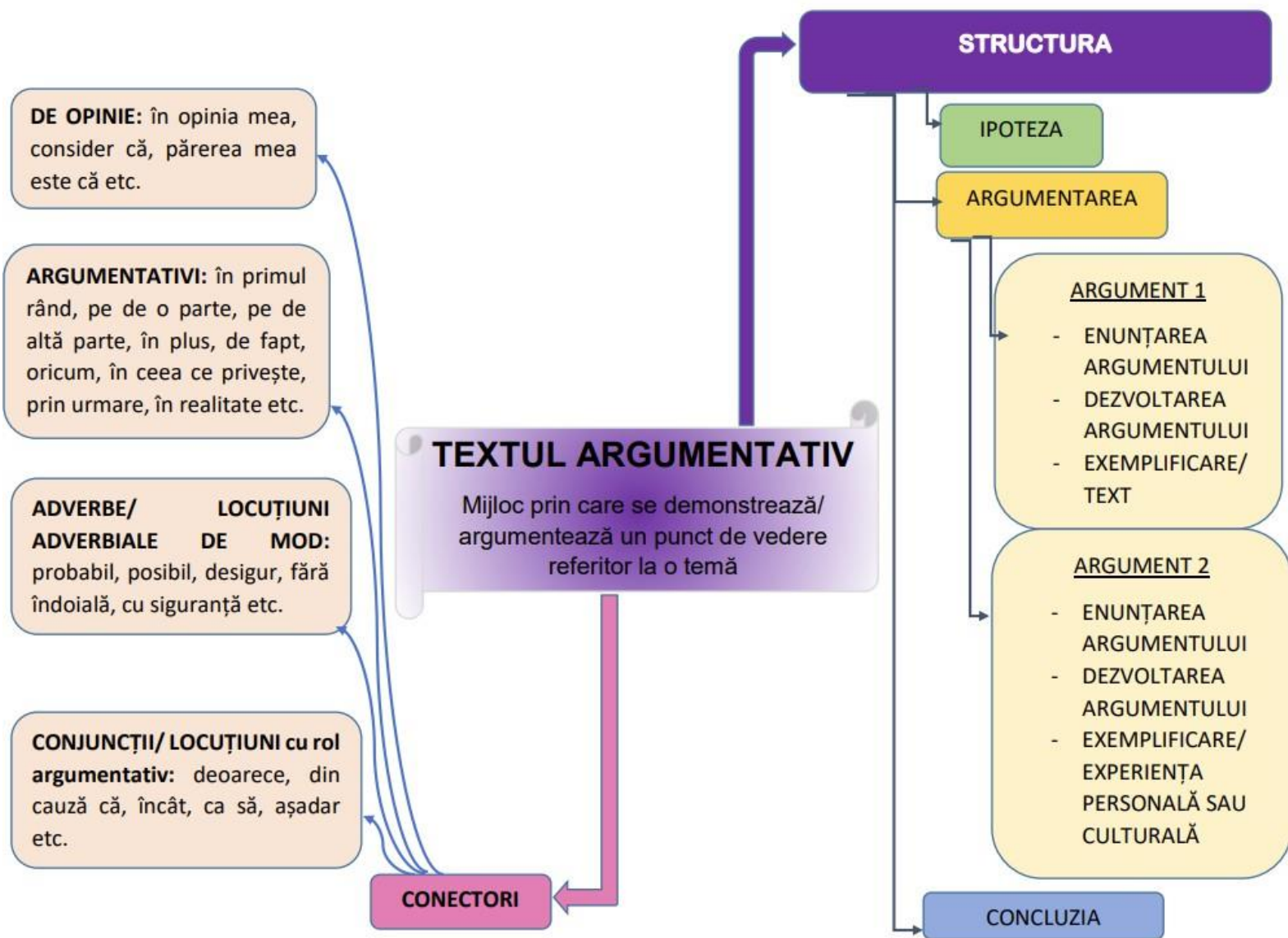
LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ

Hartă conceptuală

TEXTUL
ARGUMENTATIV

CLASA A XII-A

PROF. DR. GÂLEA GABRIELA ANAMARIA,
PROF. SĂLĂGEAN-MIHEȚIU ALINA,
PROF. Oaida ROXANA

Limba și
literatura
română

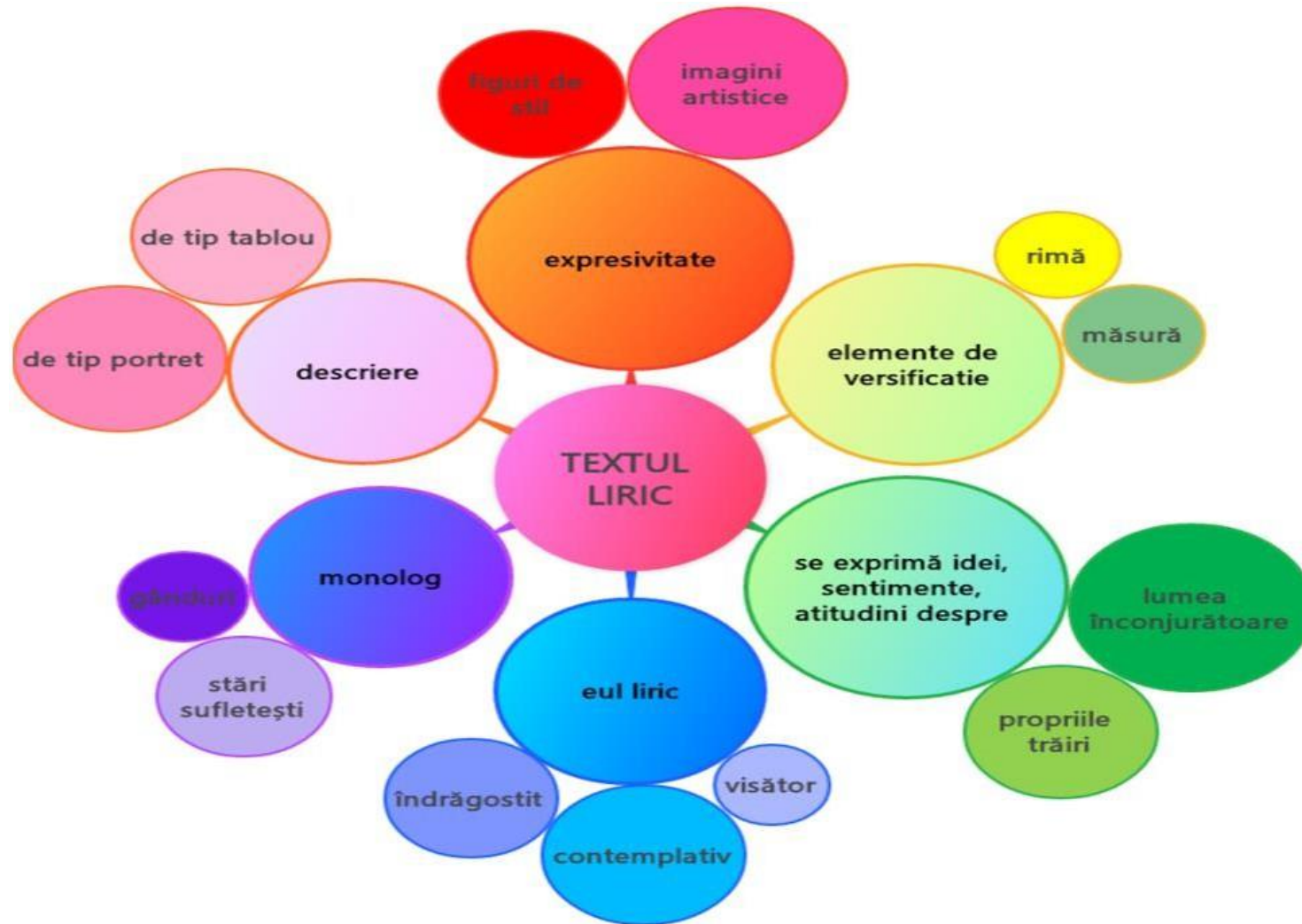
Textul liric

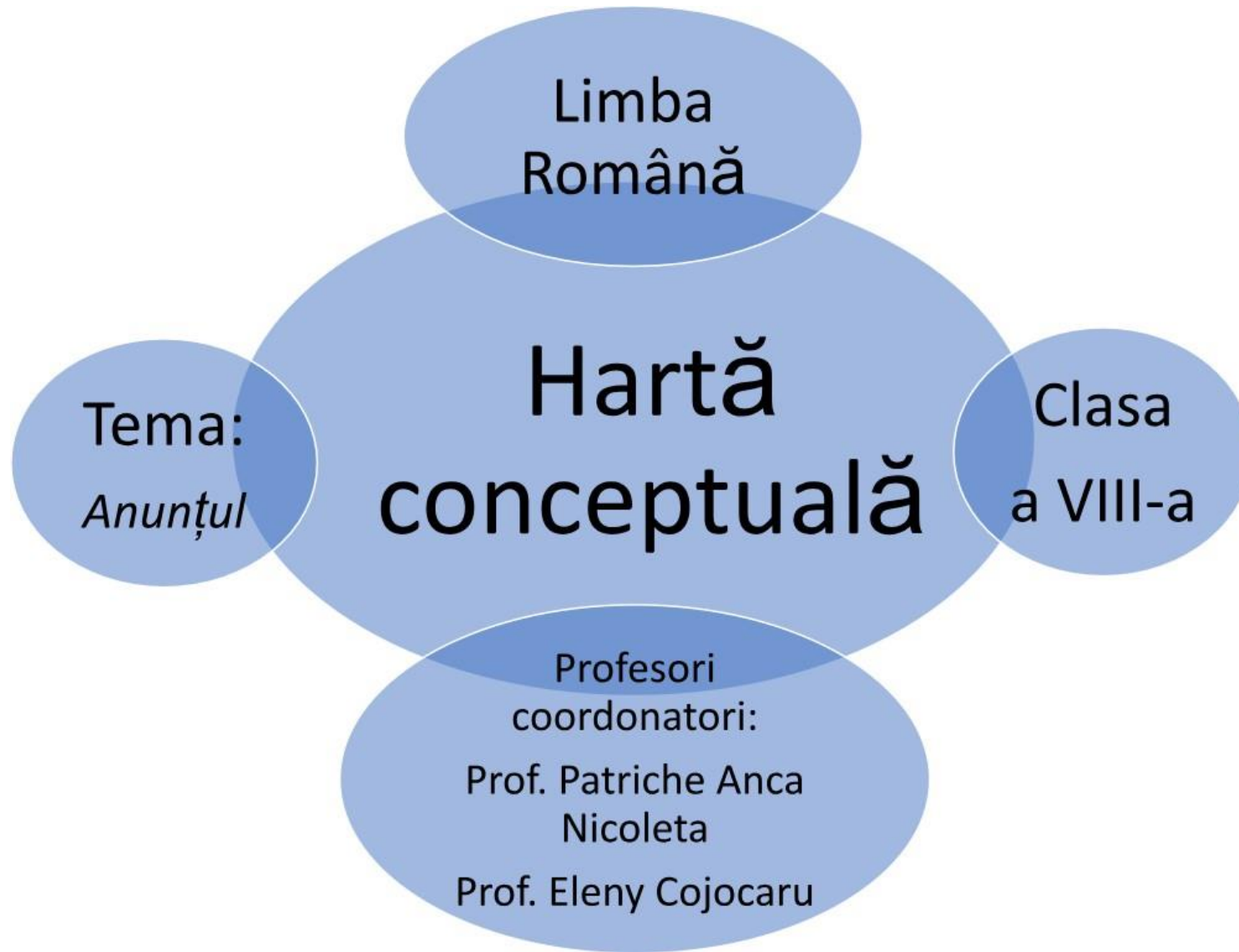
Hartă
conceptuală

Clasele
VII-VIII

Ioana Schiau
Valentina Haiduc
Mirona Crișan

Limba
Română

Hartă
conceptuală

Clasa
a VIII-a

Tema:
Anunțul

Profesori
coordonatori:
Prof. Patriche Anca
Nicoleta
Prof. Eleny Cojocaru

ANUNȚUL

text nonliterar

locuri publice

ziare

reviste

internet

TITLU

DESCRIERE

STRUCTURĂ

CE?

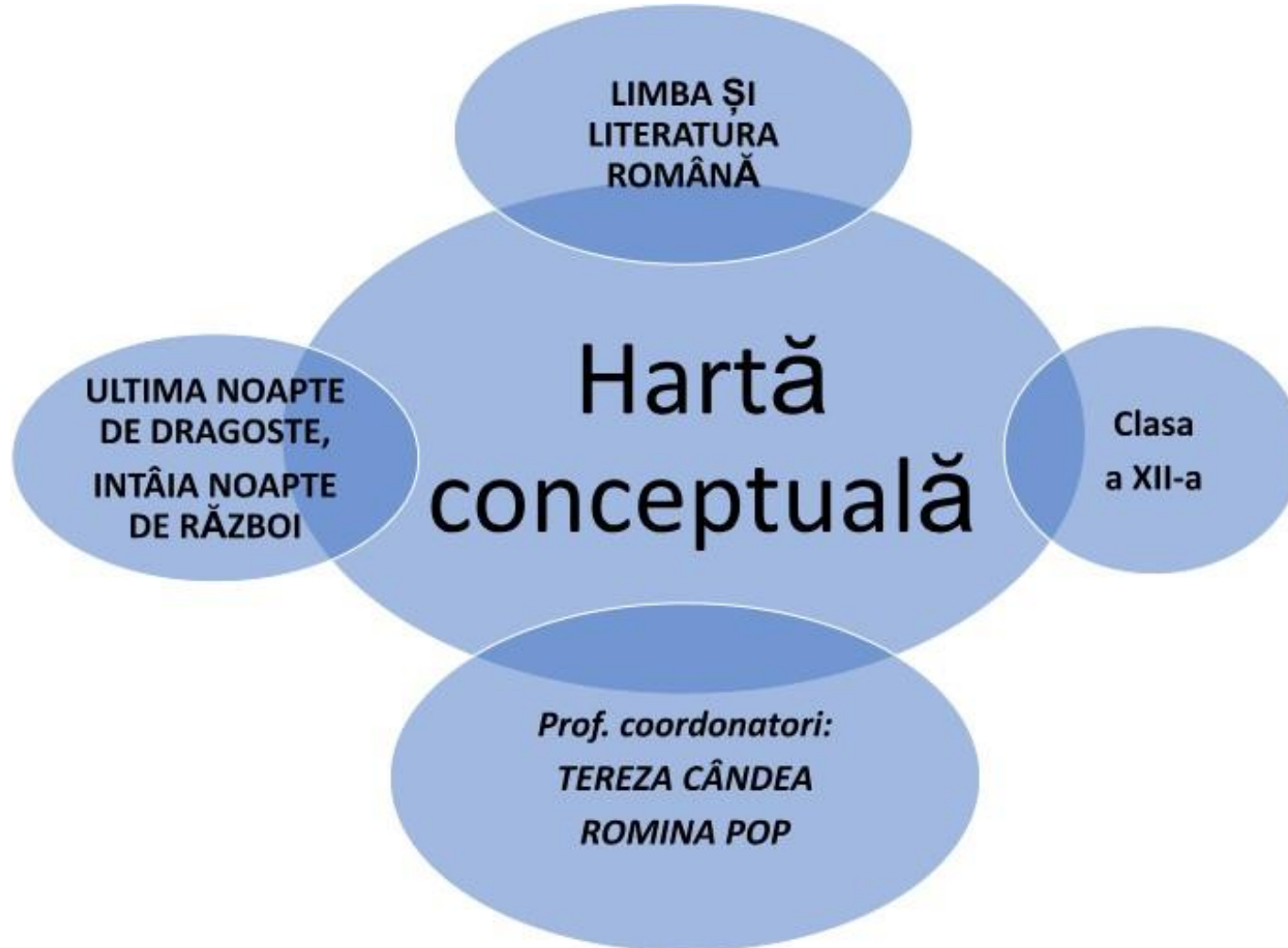
CUM?

UNDE?

CÂND?

SCOP

prezentarea unor informații despre
produse sau servicii, în vederea utilizării
sau achiziționării acestora

„ULTIMA NOAPTE DE DRAGOSTE, ÎNTÂIA NOAPTE DE RĂZBOI”, de Camil Petrescu

ÎNCADRARE ÎN EPOCĂ

CAMIL PETRESCU

**PROZATOR, DRAMATURG,
POET, FILOZOF
INTERBELIC**

**REPREZENTANT AL
MODERNISMULUI**

**PERSONALITATE
EMBLEMATICĂ A LITERATURII
ROMÂNE INTERBELICE**

OPERA

**„ULTIMA NOAPTE
DE DRAGOSTE,
ÎNTÂIA NOAPTE
DE RĂZBOI ”-1930**

**„PATUL LUI PROCUST”-
1933**

**„JOCUL
IELELOR”-1918**

**„SUFLETE
TARI”-1921**

**„VERSURI.IDEEA.CICLUL
MORȚII”-1923**

**„UN OM ÎNTRE
OAMENI”-1953-
1957-
NETERMINAT**

**„DANTON”-1924-
1925**

**Romanul „ULTIMA NOAPTE DE
DRAGOSTE, ÎNTÂIA NOAPTE DE RĂZBOI”**

**ESTE PRIMUL ROMAN AL
AUTORULUI CAMIL PETRESCU**

**SE ÎNCADREAZĂ ÎN ORIENTAREA
LITERARĂ MODERNISM PRIN:**

**MEMORIA
INVOLUNTARĂ ȘI
FLUXUL ACESTEIA**

1930

STILUL ANTICALOFIL

AUTENTICITATE

**TEHNICA FLASH-
BACKULUI**

**TEHNICA
INTROSPECȚIEI**

**„ULTIMA NOAPTE DE
DRAGOSTE, ÎNTÂIA NOAPTE
DE RĂZBOI”**

**ROMAN INTERBELIC,
MODERN, DE ANALIZĂ
PSIHOLOGICĂ,
SUBIECTIV**

STRUCTURA:

**PRIMA PARTE
URMĂREȘTE DRAMA
IUBIRII**

**PARTEA A DOUA URMĂREȘTE
DRAMA RĂZBOIULUI**

**LEGĂTURA ÎNTRE
CELE DOUĂ PĂRȚI:
CONȘTIINȚA UNICĂ
A LUI ȘTEFAN
GHEORGHIDIU**

**TRATEAZĂ IUBIREA ȘI
GELOZIA**

**TRATEAZĂ DRAMA INTELLECTUALULUI ROMÂN
COMBATANT ÎN PRIMUL
RĂZBOI MONDIAL**

TITLUL

**INIȚIAL:
'PROCES-VERBAL
DE DRAGOSTE ȘI
DE RĂZBOI'**

**ELEMENT
PARATEXTUAL,
TRIMITE CITITORUL
ÎNTR-O DIRECȚIE DE
LECTURĂ**

**TERMENUL
'NOAPTE'
AMBIVALENT**

**ULTIMA ÎNȚĂIA-
ACRONIA SE
OBSERVĂ DIN TITLU**

**METAFORĂ-CHEIE
CE SUGEREAZĂ
UN CICLU
COMPLET**

**DRAGOSTEA-TEMA
IUBIRII**

**LAITMOTIV
STRUCTURANT**

AUTOCUNOAȘTERE

AUTODEPĂȘIRE

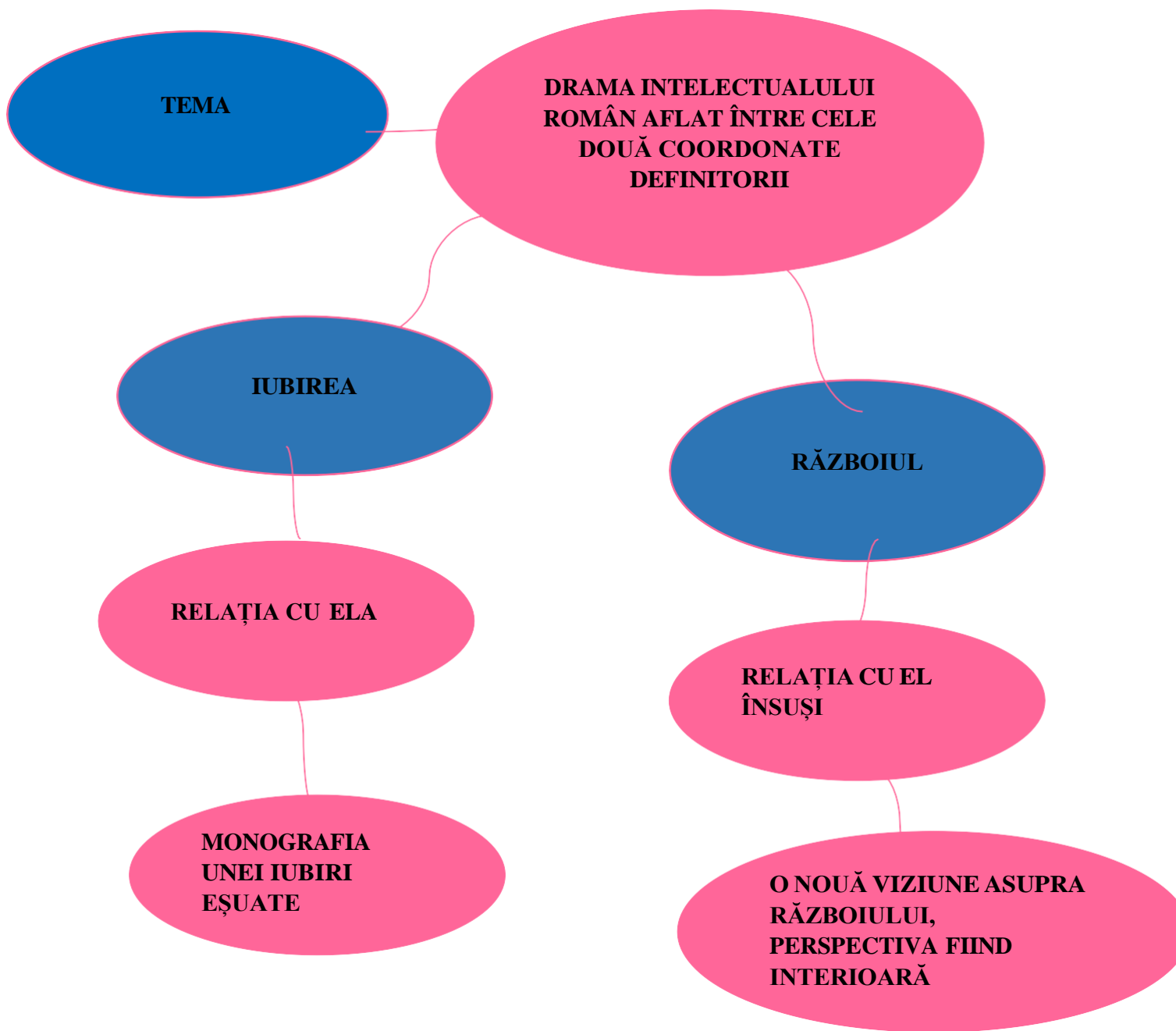
ANALIZĂ

**RĂZBOIUL-TEMA A
DOUA**

RAPORTARE LA

EXTREM

SINGURĂTATEA

SUBIECTUL OPEREI

CARTEA ÎNTÂI

CARTEA A DOUA

SECVENȚE:

SECVENȚE:

**FORTIFICAȚIILE DE PE VALEA PRAHOVEI
DISCUȚIA DE LA POPOTA UNITĂȚII MILITARE
CINA LA UNCHIUL TACHE ȘI POVESTEA MOȘTENIRII
EXCURSIA LA ODOBEȘTI ȘI PROCESUL GELOZIEI
VIZITA LA CÂMPULUNG**

**INTRAREA ROMÂNIEI ÎN RĂZBOI
INCURSIUNILE ÎN PROPRIA CONȘTIINȚĂ
MIȘCAREA HAOTICĂ A TRUPELOR
DESPĂRȚIREA DE ELA, RENUNȚAREA LA TRECUT**

SECVENȚĂ SEMNIFICATIVĂ DIN PRIMA PARTE

DISCUȚIA DE LA POPOTA
UNITĂȚII MILITARE

SECVENȚĂ SEMNIFICATIVĂ DIN PARTEA A DOUA

AUTOANALIZA DIN PRIMELE
MOMENTE ALE RĂZBOIULUI

La sfârșitul primei părți se reînnoadă firul întrerupt al narațiunii, prin jurnalul de front al combatantului, care surprinde o temă des întâlnită în literatură, demitizată la Camil Petrescu: războiul. Având în vedere vârsta sa, avea doar douăzeci și trei de ani, cel mai mult îl îngrozește gândul morții, obsesie care îi va deveni fondul sufletesc. Siguranța că va muri îl determină să vadă trecutul cu alți ochi dar și viitorul este perceput diferit.

REZULTĂ: HIPERSENSIBILITATE,
HIPERLUCIDITATE, INTROSPECȚIE

*„Atât de mare e depărtarea de cele întâmplate ieri, că acestea sunt mai aproape de copilăria mea decât mine cel de azi, așa cum micșorează distanțele satului tău de cătunele vecine, când ești departe de tot de orașul străin, cu altă lume. De soția mea, de amantul ei, de tot zbciumul de atunci, mi-aduc aminte cu adevărat ca de o întâmplare din copilărie. Și atunci sufeream de lucruri care azi mi se par fără înțeles. **Diseară sau mâine voi muri.**”*

CONSTRUCȚIA PERSONAJULUI MASCULIN

ȘTEFAN GHEORGHIDIU

TIPUL INTELLECTUALULUI
ASUMAT

INADAPTATUL SUPERIOR

HIPERSENSIBIL

HIPERLUCID

INTROVERTIT

CINIC

O particularitate a romanului modern este construcția personajului care suferă o modificare substanțială față de romanul tradițional: renunțarea adeseori la un portret fizic. Din structura romanului realist naratorul modern utilizează puține detalii fizice cu rol în acțiunile și trăirile personajului, centrat fiind în primul rând pe planul interior, conștiință. Se renunță la ideea preconcepută a legăturii între portretul fizic și cel moral. Esențiale sunt **trăirile** și **experiențele** personajului, înțelegerea propriului eu, a identității.

Este cel care **a văzut idei**, un inadaptat superior, recompunând continuu dar zadarnic realitatea așa cum o percepe el. Din păcate efectul se întoarce asupra lui, forța societății anihilându-l. Este o dramă a incompatibilității cu mediul social, dispersată în tendințe și idei. E drama imposibilității de comunicare, deoarece el este un inadaptat al societății, natură în permanență reflexivă, conștient de chinul său permanent dar aflat în imposibilitatea de a acționa altfel, doar pentru că alții se așteaptă la mai puțină dramă.

A doua temă a romanului surprinde o altă ipostază a personajului: aflat atât de aproape de moarte percepția sa asupra întregului univers se schimbă. În afara morții, care este iminentă, nimic altceva nu mai contează. Iubirea rămâne undeva departe, lipsită de însemnătate, deoarece după primele ore de război devine alt om. Jurnalul de front conturează o personalitate complexă, aflată în împrejurări inedite, confruntându-se cu moartea dar și cu ea însăși. „Acum oamenii de aici, blestemații în uniformă, îmi sunt singurii aproape și sunt mai aproape de ei decât de mama și de surorile mele.”

CONSTRUCȚIA PERSONAJULUI FEMININ

ELA GHEORGHIDIU

**TIPUL FEMININ VĂZUT
EXCLUSIV PRIN OCHII
BĂRBATULUI**

FRUMOASĂ, COCHETĂ

SUPERFICIALĂ

ATRASĂ DE MONDEN

SUSPECTATĂ DE INFIDELITATE

Personajul feminin al romanului este percepută numai prin ochii personajului masculin, care ne-o prezintă așa cum o înțelege el însuși. Frumoasă, tânără, blondă cu ochii albaștri, inițial nu prezintă interes pentru el, deoarece nu-i plăceau blondele (idee preconceptă) dar mai mult din milă o vede destul de des, ulterior devenindu-i indispensabilă: „femeia aceasta începuse să-mi fie scumpă tocmai prin bucuria pe care eu i-o dădeam, făcându-mă să cunosc astfel plăcerea neasemănată de a fi dorit și de a fi eu însumi cauză de voluptate.”

Schimbarea la Ela apare de-abia după ce cei doi în urma unei moșteniri pătrund în lumea mondenă, prin intermediul unei verișoare a lui Ștefan, Anișoara. Din atență, iubitoare, centrată doar pe el și pe universul lui, ea devine cochetă, interesată de ieșirile mondene, de lux, devenind indiferentă față de interesele lui.

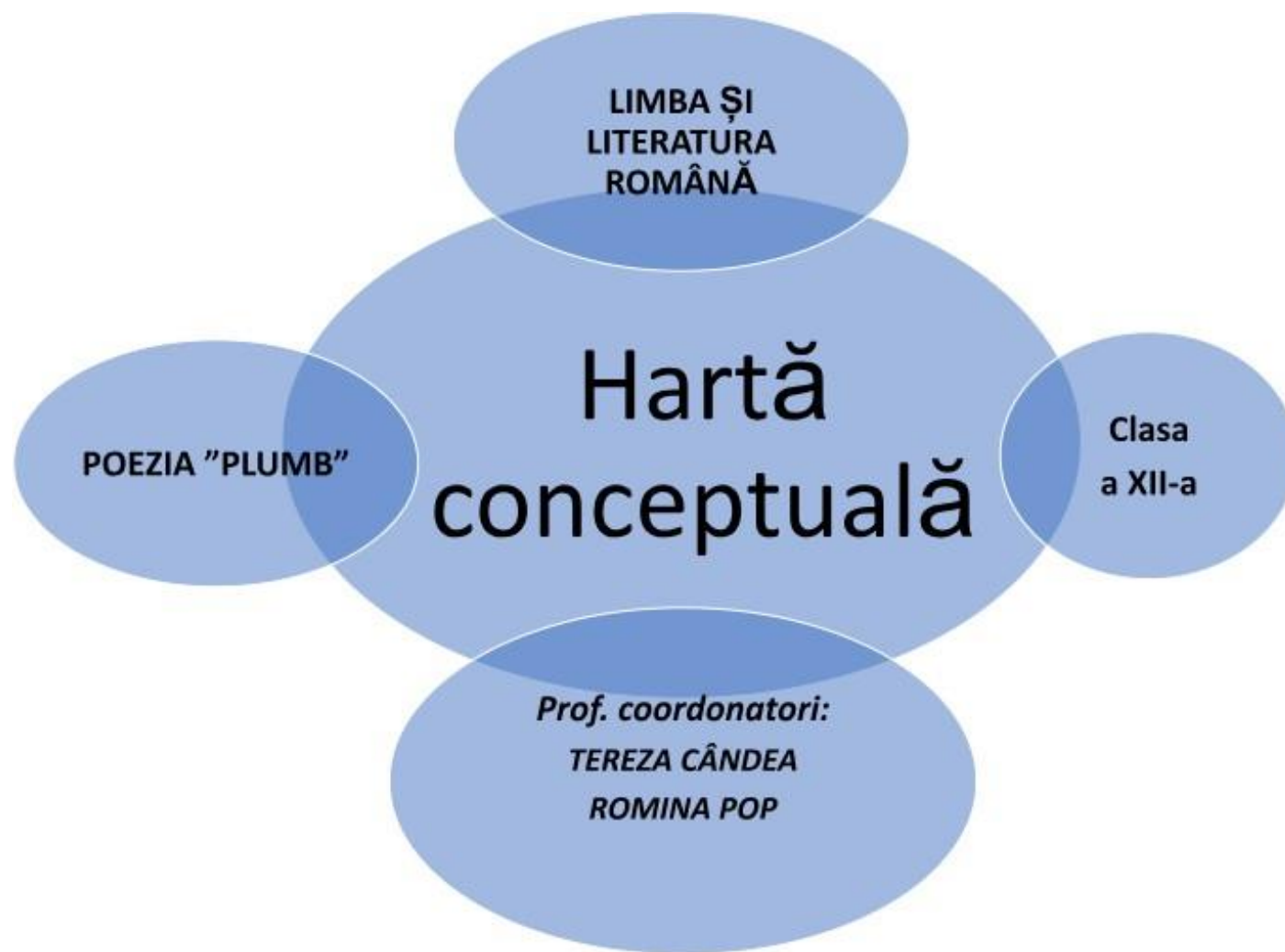
Are bănuiala de infidelitate, dar de asemenea recunoaște că el însuși își amplifică suferința, prin interpretarea unor gesturi și întâmplări mărunte. Niciuna dintre acuzațiile aduse soției nu oferă certitudine. Ceea ce s-a schimbat nu e neapărat ea, femeia, ci perspectiva din care el o percepe în funcție de dorințele lui. La început nu o place, după care o iubește aproape obsesiv, o consideră bună și inteligentă iar apoi superficială, cochetă, falsă. O părere obiectivă asupra acesteia, ca cititori nu putem avea deoarece noi o percepem exclusiv prin prisma lui. Cum e ea în realitate e imposibil de știut.

REFERINȚE METATEXTUALE

„Voi scrie până la 25 de ani versuri, pentru că este vremea iluziilor și a versurilor; voi scrie între 25-35 de ani teatru, pentru că teatrul cere și o oarecare experiență și o anumită vibrație nervoasă; voi scrie ai mult decât partea sufletească. între 35-40 de ani romane, pentru că romanele cer o bogată experiență a vieții și o anumită maturitate expresivă. Și abia la 40 de ani mă voi întoarce la filozofie.”, CAMIL PETRESCU

„Superioritatea omului cult în război constă numai în facultatea de autoanaliză, în putința de a se dedubla, privindu-se ca obiect și subiect totodată. Există o psihologie profesională a războinicului, pe care d Camil Petrecu o descifrează cu stăpânire de sine, cu obiectivitate rece, în scene caracteristice, în întâmplări trăite, cu febrilitate și dramatism.”, POMPILIU CONSTANTINESCU, **SCRIERI ALESE**

„Ceea ce izbutește mai bine autorul nu este afundarea în regiunile obscure ale conștiinței, cât exactitatea aproape științifică în desplicarea complexelor sufletești.”, TUDOR VIANU, **SCRIITORI ROMÂNI DIN SECOLUL XX**

„PLUMB” de GEORGE BACOVIA

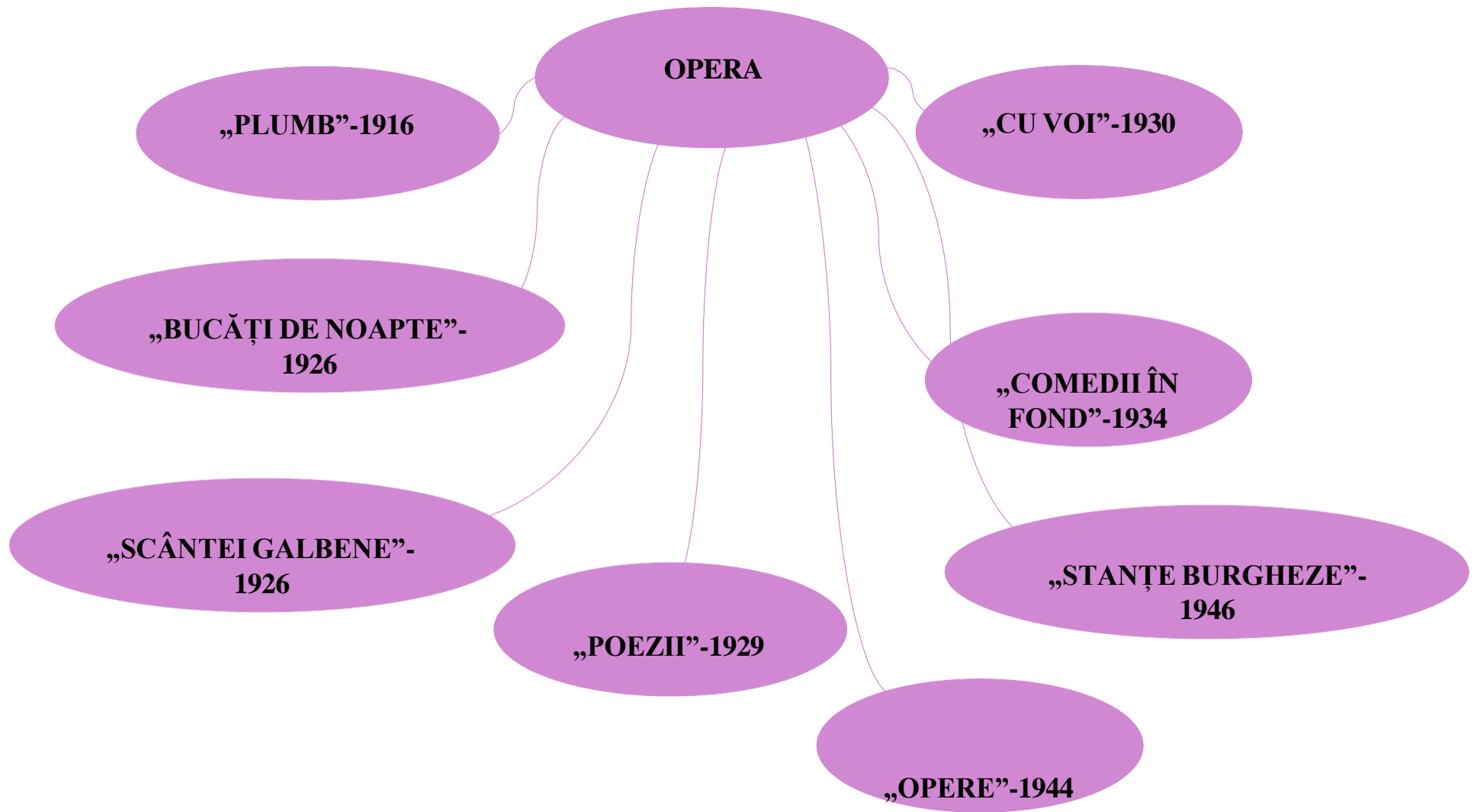
ÎNCADRARE ÎN EPOCĂ

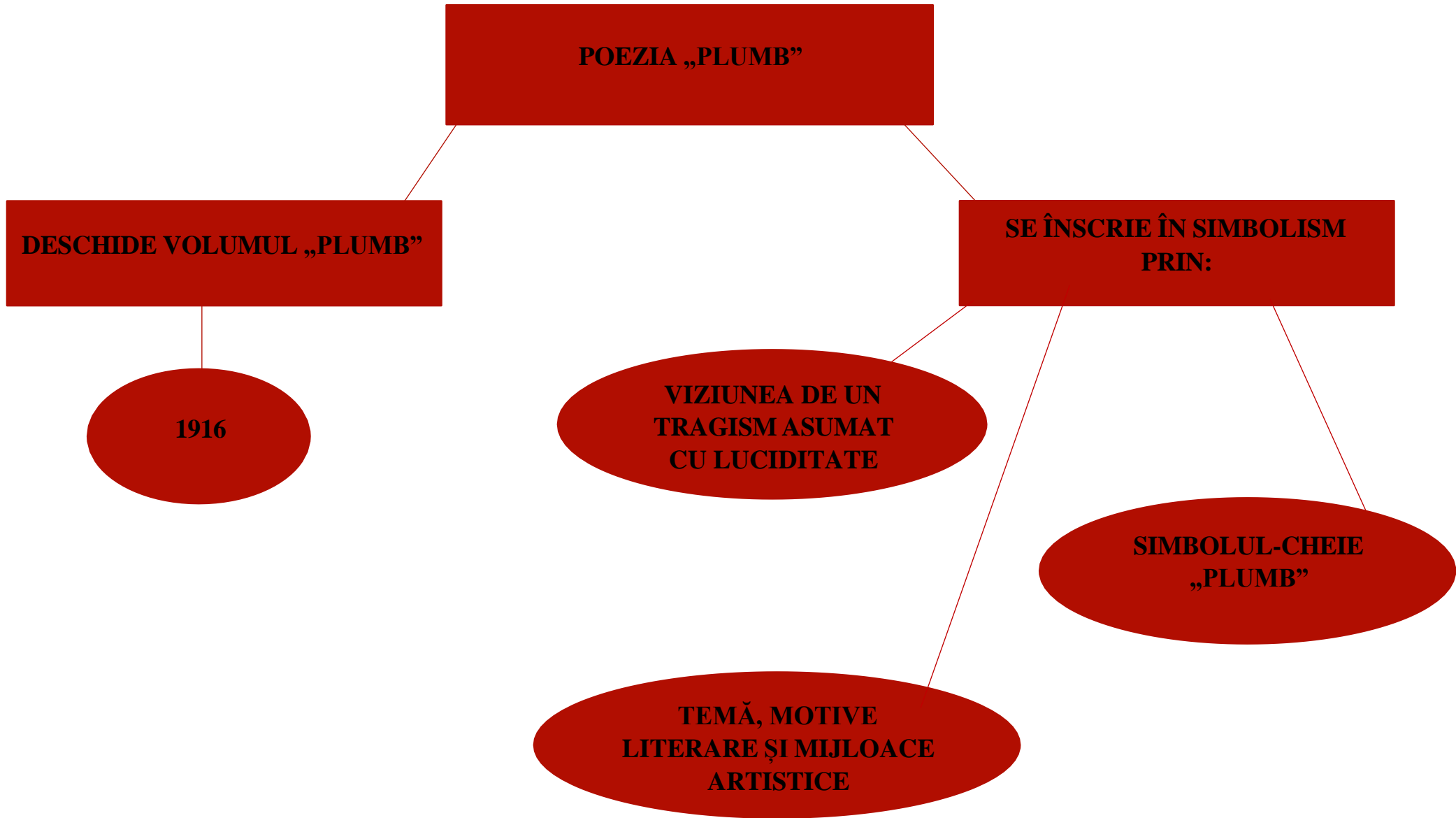
**GEORGE BACOVIA
(GEORGE VASILIU)**

POET SIMBOLIST

**PERSONALITATE
EMBLEMATICĂ A
LITERATURII ROMÂNE
INTERBELICE**

**REPREZENTANT AL
„SIMBOLISMULUI AUTENTIC”**

„PLUMB”

1916 – VOLUMUL „PLUMB”

SPECIE

ELOGIE SIMBOLISTĂ

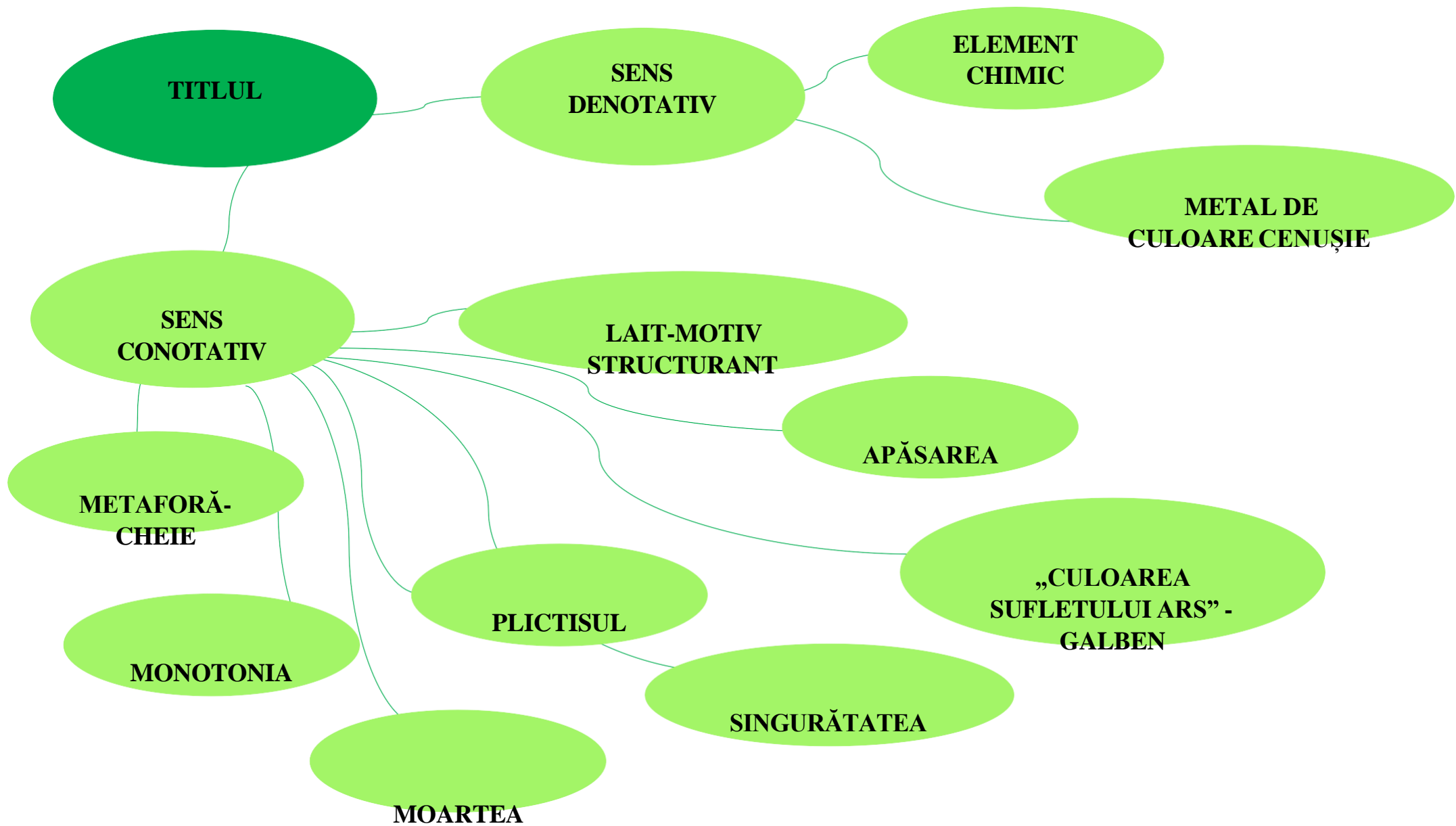
**ARTĂ POETICĂ NECANONOCĂ
(CREZ ARTISTIC)**

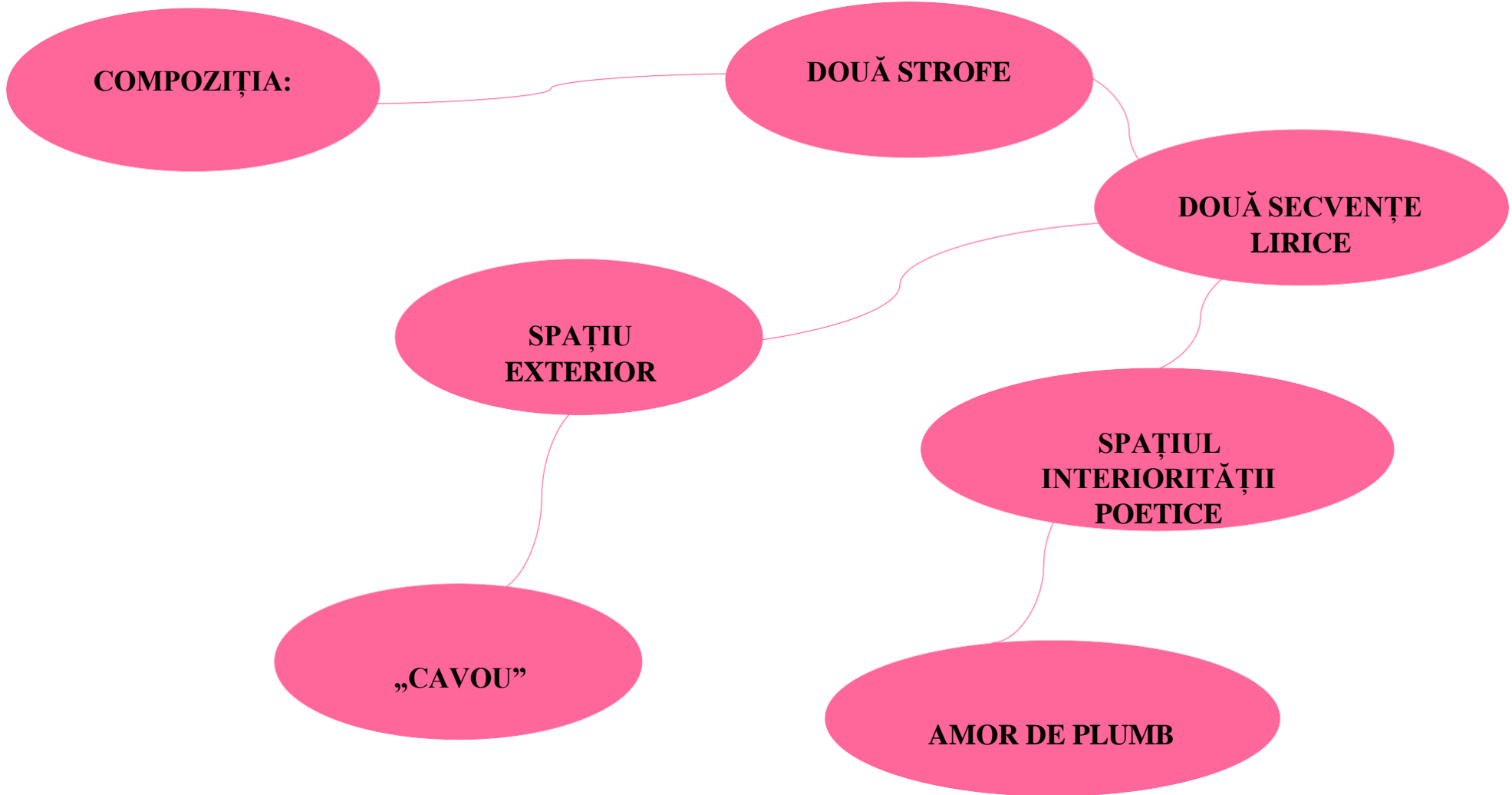
TEMA

MOARTEA

**CONDIȚIA POETULUI ÎNTR-O LUME
INCAPABILĂ SĂ-L ÎNȚELEAGĂ**

**STROFA I – PRIMA SECVENȚĂ
POETICĂ**

PASTEL SIMBOLIST

DECOR FUNEBRU

TABLOU AL MORȚII

INCIPIT

„DORMEAU ADÂNC SICRIELE DE PLUMB”

MOTIVUL SOMNULUI

ANUNȚĂ CĂDEREA ÎN MOARTE

STROFA I

PRIMA SECVENȚĂ POETICĂ

SPAȚIU EXTERIOR

TABLOU DESCRIPTIV

SPAȚIU ÎNCHIS

COSMOGONIE A MORTII

**STROFA I – MOTIVE
LITERARE, FIGURI DE STIL**

ENUMERAȚIA

„SICRIELE DE PLUMB”

„FLORI DE PLUMB”

„FUNERAR VESTMÂNT”

„COROANE DE PLUMB”

**SIMBOLURI
THANATICE**

SUGESTII VIZUALE

**„DE PLUMB” – EPITET
METAFORIZANT**

**STROFA I – MOTIVE
LITERARE, FIGURI DE STIL**

**MOTIVUL
SINGURĂȚII**

„STAM SINGUR ÎN CAVOU”

VERBE DE PERSOANA I

SPAȚIU ÎNCHIS

**MOTIVUL
VÂNTULUI**

MASCĂ A MORȚII

**SUGESTII
AUDITIVE**

„SCÂRȚÂIAU COROANELE DE PLUMB”

SENZAȚIE DE DISCONFORT

**STROFA A II-A – A DOUA
SECVENȚĂ POETICĂ**

**A DOUA SECVENȚĂ
POETICĂ**

STĂRI SUFLETEȘTI

CORRESPONDENȚE

PARALELISM SINTACTIC

**REITEREAZĂ MOTIVUL
SOMNULUI**

**„DORMEA ÎNTORS AMORUL MEU DE
PLUMB**

**„SOMNUL ÎNTORS
CU FAȚA SPRE
APUS” (L. BLAGA)**

**SPAȚIU AL
INTERIORITĂȚII**

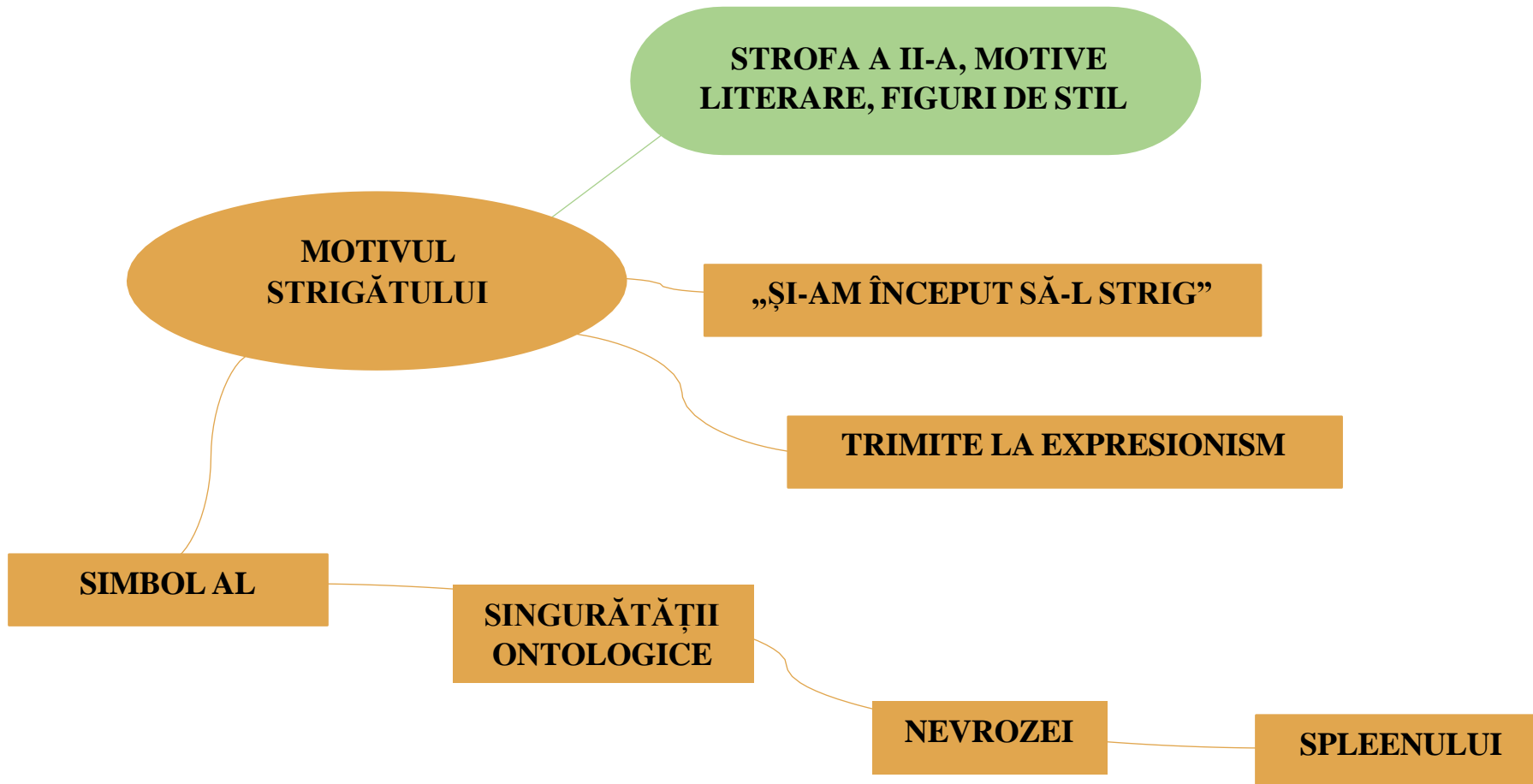
MOARTE

**IPOSTAZĂ
DEGRADATĂ A
EROSULUI**

„PLUMB”

**METAFORĂ
SINESTEZICĂ**

**STROFA A II-A, MOTIVE
LITERARE, FIGURI DE STIL**

**MOTIVUL FRIGULUI
„ERA FRIG”**

SUGESTIE SENZORIALĂ

„MASCĂ A NEANTULUI”

**„ȘI-I ATÂRNAU
ARIPELE DE PLUMB”**

MOTIVUL ZBORULUI INVERS

PRĂBUȘIRE SURDĂ, GREA

VERBELE LA IMPERFECT CREEAZĂ SENZAȚIA DE:

CONTINUITATE

PERMANENȚĂ

REPETABILITATE

„SFÂRȘIT CONTINUU” (ION CARAION)

**NIVELURI DE EXPRESIVITATE
ALE TEXTULUI POETIC**

**NIVELUL
FONETIC**

**SONORITATEA SUMBRĂ A LEXEMULUI „PLUMB” (PATRU
CONSOANE ȘI O VOCALĂ ÎNCHISĂ)**

**NIVELUL
LEXICO-SEMANTIC**

**TERMENI APARTINÂND CÂMPULUI SEMANTIC AL MORTII:
„SICRIE”, „CAVOU”, „MORT”**

**NIVELUL
MORFOLOGIC**

**VERBELE LA IMPERFECT: „DORMEAU”, „STAM” OFERĂ SENZAȚIA
DE CONTINUITATE, PERMANENȚĂ, REPETABILITATE**

**NIVELUL
STILISTIC**

**FIGURI DE STIL CE STABILESC SUBTILE CORESPONDENȚE ÎNTRE
MATERIAL ȘI SPIRITUAL**

**NIVELUL
PROZODIC**

**VERSUL CU MĂSURA DE 10 SILABE, RIMA
ÎMPRĂȘIATĂ ȘI RITMUL CE COMBINĂ IAMBUL CU
AMFIBRAHUL ȘI PEONUL**

REFERINȚE METATEXTUALE

„Poete scump, pe frunte
Porți frunzele de laur,
Că singur, până astăzi,
Din plumb făcut-ai aur.”

(Alexandru Macedonski – „Poetului Bacovia”)

„George Bacovia reprezintă punctul cel mai înalt al simbolismului românesc, situându-se totodată, prin valoare, mai presus de simbolism și de orice curent literar, în universalitate. Influența lui asupra poeziei secolului XX rămâne o pagină nescrisă a istoriei noastre literare. Ea e extraordinară, dar implică un paradox: poetul cu cel mai adânc ecou asupra poeziei române moderne este, izolat în strania lui frumusețe, inimitabil.”

(Nicolae Manolescu, „Prefață la volumul George Bacovia, Plumb”)

„După conștiința noastră, în nici o literatură n-am mai dat peste un poet atât de original în substanța sa poetică și atât de puternic sugestiv, fără să reușească adesea să articuleze nici versul deplin.”

(Vladimir Streinu, „Pagini de critică literară”)

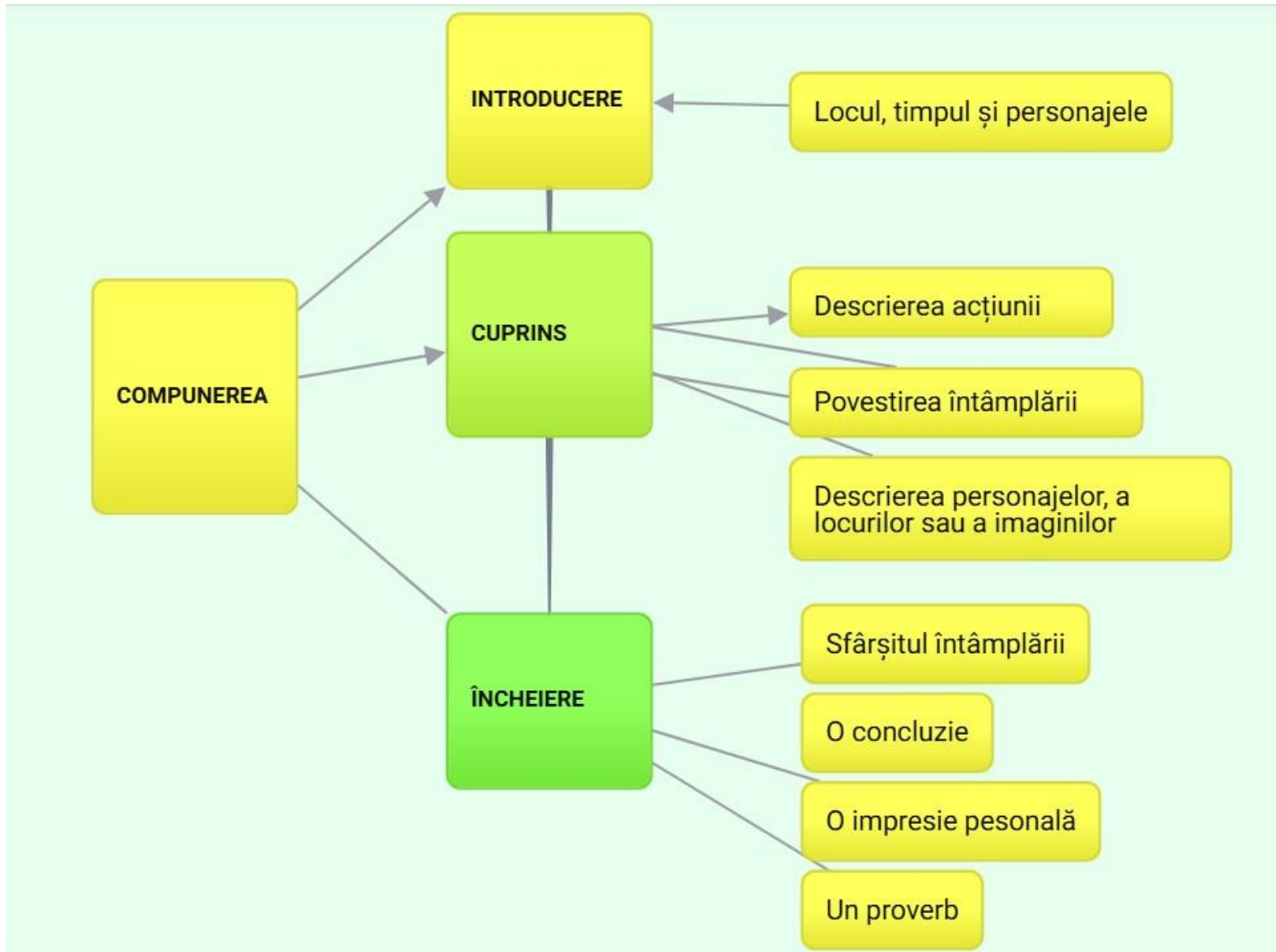
Limba și
literatura
română

Hartă
conceptuală

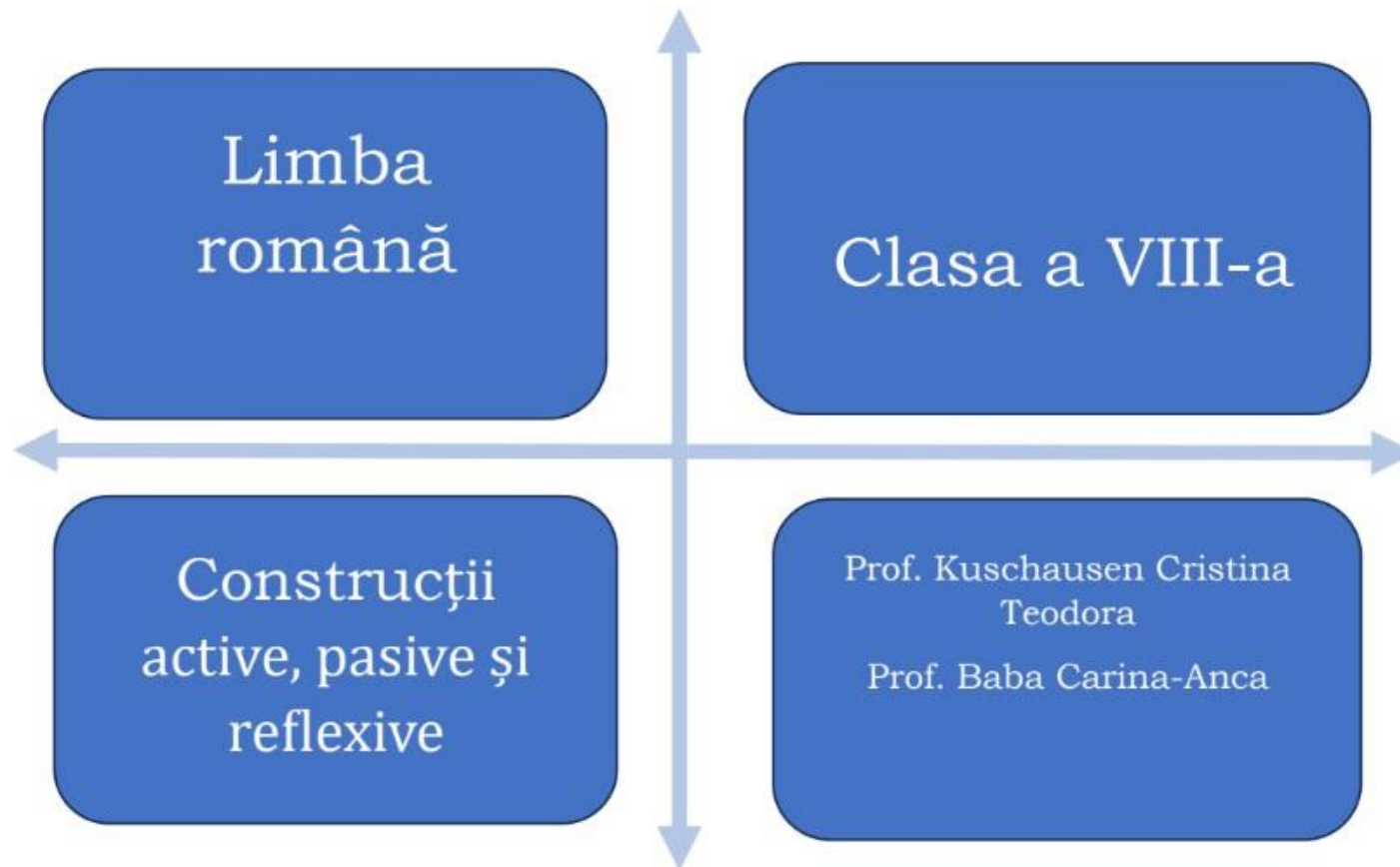
Compunerea

Clasele
V-VIII

Profesor Fetea
Anca
Profesor de sprijin Serafim
Maria

HARTĂ CONCEPTUALĂ

Construcții active, pasive și reflexive

Construcții active

- **Andrei înalță zmeul.**
- În construcțiile active subiectul este autorul acțiunii exercitate asupra unui obiect.

Construcții pasive

- **Zmeul este înălțat de Andrei.**
- Construcția pasivă este alcătuită dintr-un subiect (exprimat sau neexprimat), o formă verbală pasivă și un complement de agent.

Construcții reflexive

- **Zmeul se înalță.**
- Construcțiile reflexive sunt alcătuite din forma neaccentuată (cliticul) a pronumelui reflexiv aflat în cazul dativ sau acuzativ și un verb.

SUBIECT	FORMA ACTIVĂ	COMPLEMENT DIRECT
Andrei	înalță	zmeul.
Zmeul	este înălțat	de către Andrei.
SUBIECT	FORMA PASIVĂ	COMPLEMENT DE AGENT

Construcții în care pronumele reflexiv nu are funcție sintactică: **El se gândește la tine.**

Construcții în care pronumele reflexiv are funcție sintactică:

-Complement direct, în acuzativ: **Andrei se cunoaște destul de bine.** (reluarea pronumelui reflexiv într-o formă accentuată – **pe sine**)

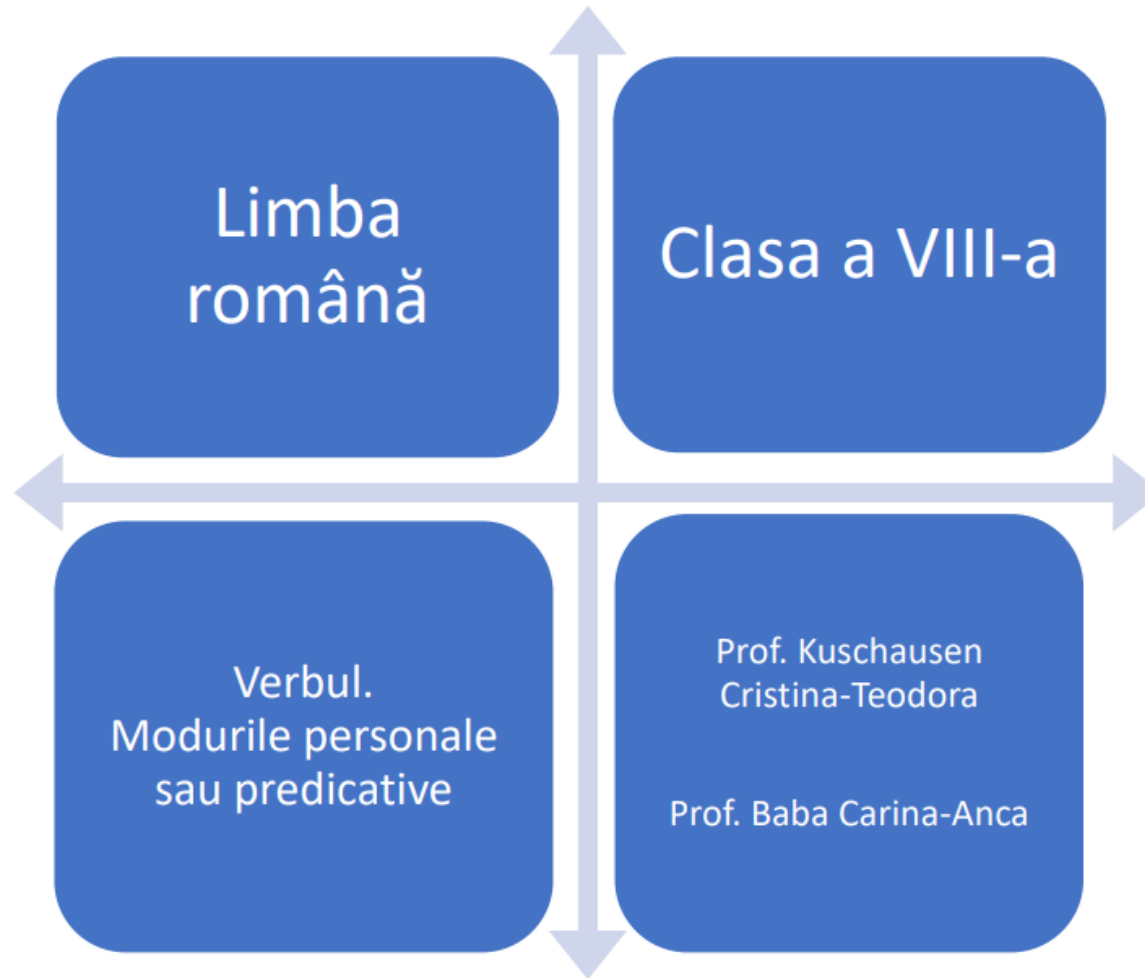
-Complement indirect, în dativ: **Ana își atribuie toate meritele.**

-Atribut pronominal în dativ (determină un substantiv): **Mă văd la casa-mi.**

Construcții pasiv-reflexive: pronumele reflexiv însoțește un verb care permite, în context, un complement de agent exprimat sau neexprimat: **Lucrările sunt împărțite de către profesor.**

HARTĂ CONCEPTUALĂ

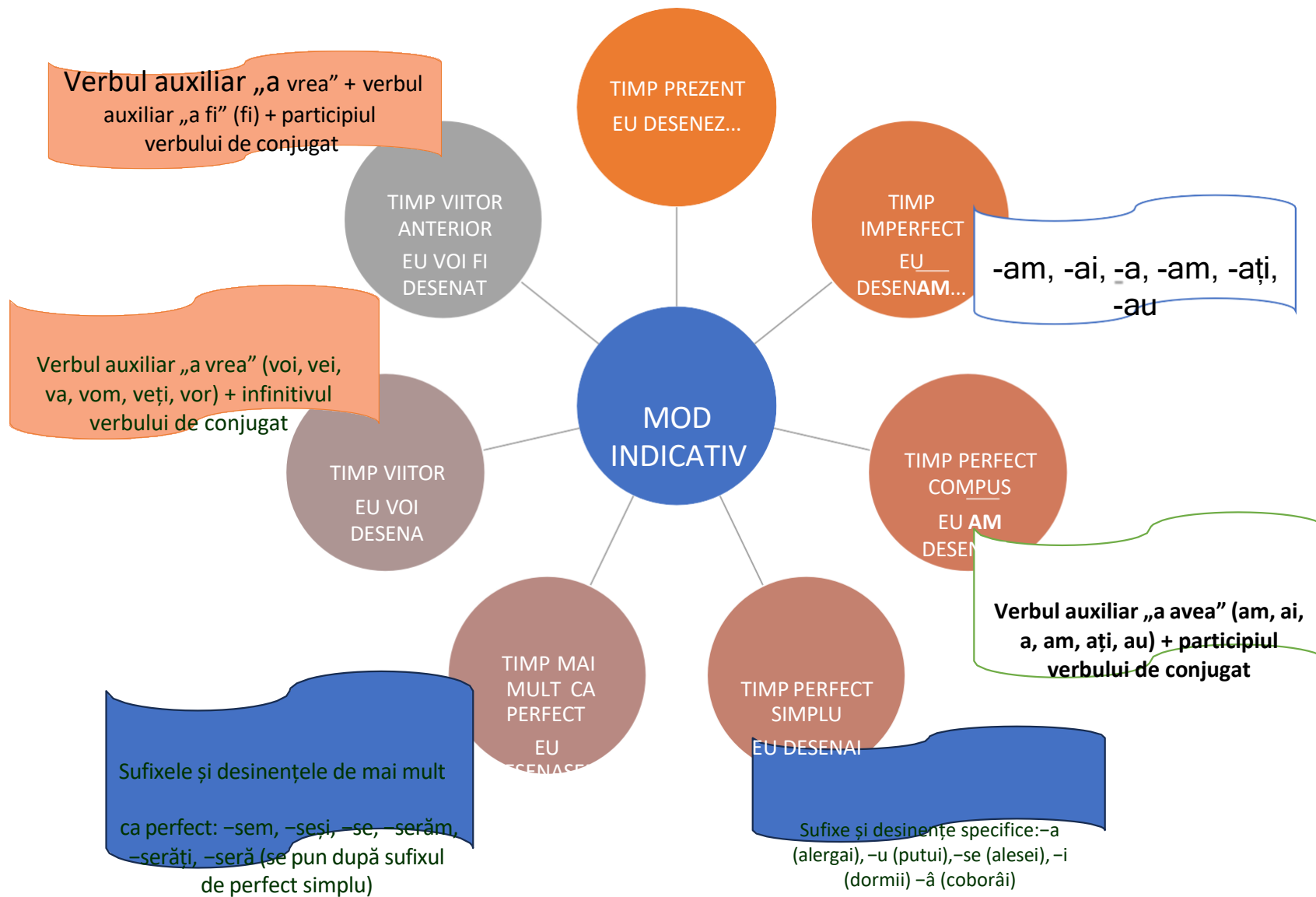
INDICATIV

IMPERATIV

MODURI PERSONALE
SAU
PREDICATIVE

CONDIȚIONAL-OPTATIV

CONJUNCTIV

MOD IMPERATIV

După propozițiile imperative care exprimă un ordin sau un îndemn se scrie semnul exclamării:

Scrieți frumos!

Verbul se conjugă doar la persoana a II-a singular și plural:

Desenează! Desenați!

Imperativul are două aspecte:

afirmativ (Spune!) și

negativ (Nu spune!)

MOD CONJUNCTIV

Timp prezent
eu să desenez
tu să desenezi
el să deseneze
noi să desenăm
voi să desenați
ei să deseneze
Conjunția „SĂ” +
indicativul prezent al
verbului de conjugat

Timp perfect
eu să fi desenat
tu să fi desenat
el să fi desenat
noi să fi desenat
voi să fi desenat
ei să fi desenat
Conjunția „SĂ” + verbul
auxiliar a fi (fi) + participiul
verbului de conjugat

**Timp prezent eu aş
desena
tu ai desena
el ar desena
noi am desena
voi aţi desena
ei ar desena**
**Verbul auxiliar
„a avea”
(aş, ai, ar, am, aţi, ar)
+ infinitivul verbului
de conjugat**

MOD
CONDIȚIONAL-
OPTATIV

**Timp perfect
eu aş fi desenat
tu ai fi desenat
el ar fi desenat
noi am fi desenat
voi aţi fi desenat
ei ar fi desenat**
**Verbul auxiliar „a
avea” + verbul
auxiliar „a fi” (fi) +
participiul verbului
de conjugat**

HARTĂ CONCEPTUALĂ

PREDICATIVE

Verbe

NEPREDICATIVE

- alcătuiesc singure predicatul;
- **majoritatea verbelor:**
a cânta, a bea, a merge, a citi, a hotărî etc.

- **VERBE AUXILIARE**

intră în alcătuirea unor moduri și timpuri și în cadrul construcției pasive; **a fi, a vrea, a avea**;

- **VERBE COPULATIVE**

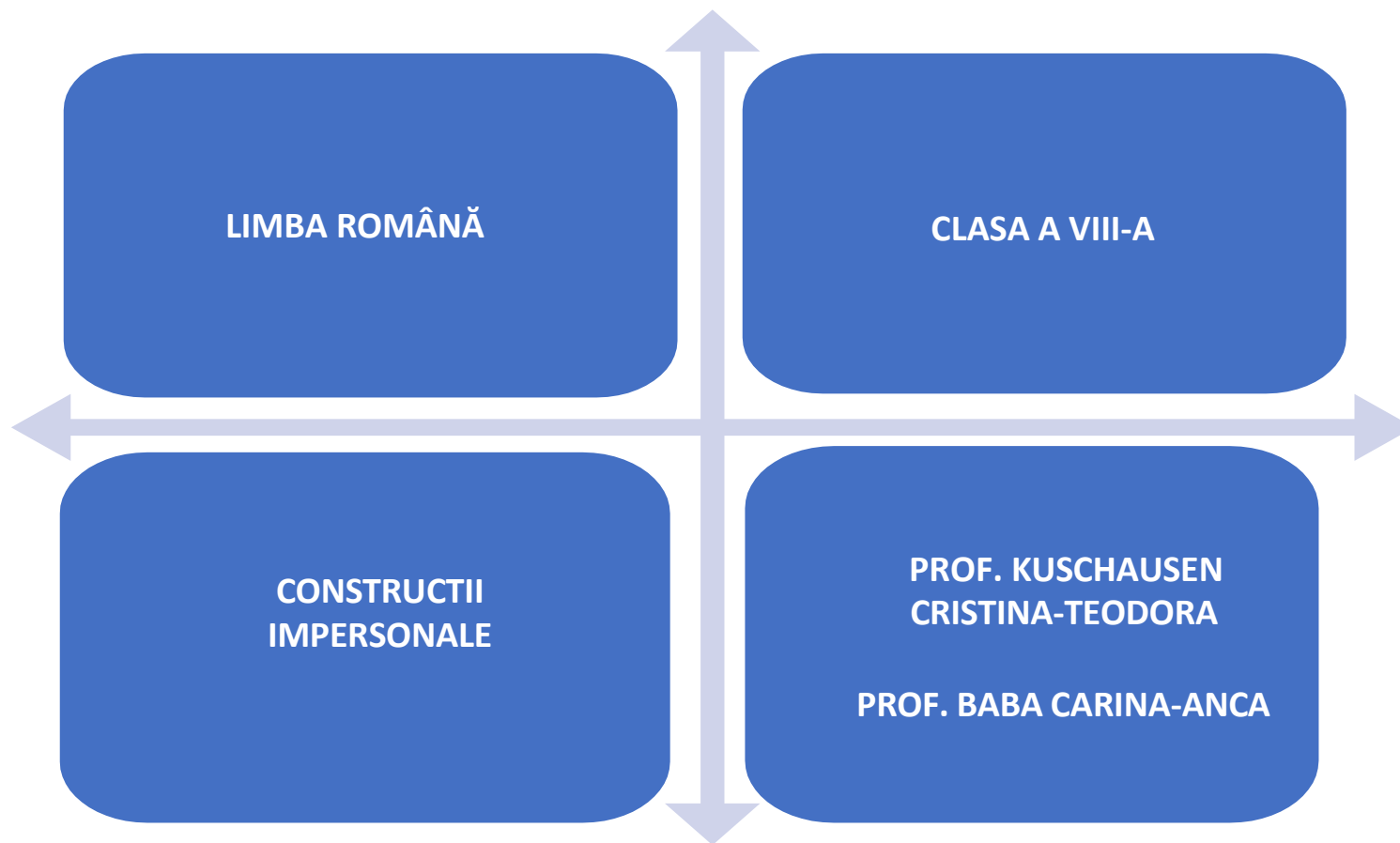
formează predicatul nominal împreună cu numele predicativ;

a deveni - întotdeauna verb copulativ;

a fi - poate să fie verb predicativ, auxiliar sau copulativ;

a ieși, a ajunge, a rămâne, a părea, a însemna, a se face - pot să fie verbe predicative sau copulative;

HARTĂ CONCEPTUALĂ

Construcții impersonale

Verbe și construcții verbale întotdeauna impersonale

Fără subiect:

- fenomene ale naturii: **plouă, ninge.**
- verbe precedate de complement direct sau indirect: **Îmi pasă de tine.**
- cu referire la denumirea unei persoane: **Mă cheamă Victor.**

Cu subiect:

- Verbul „a fi” este urmat de un adverb: **Este bine a citi.**
- Verbul „a fi” este însoțit de substantive care denumesc stări fiziologice/ sufletești: **Mi-e foame.**
- verbul permite subiect nonuman: **Îmi place lectura**

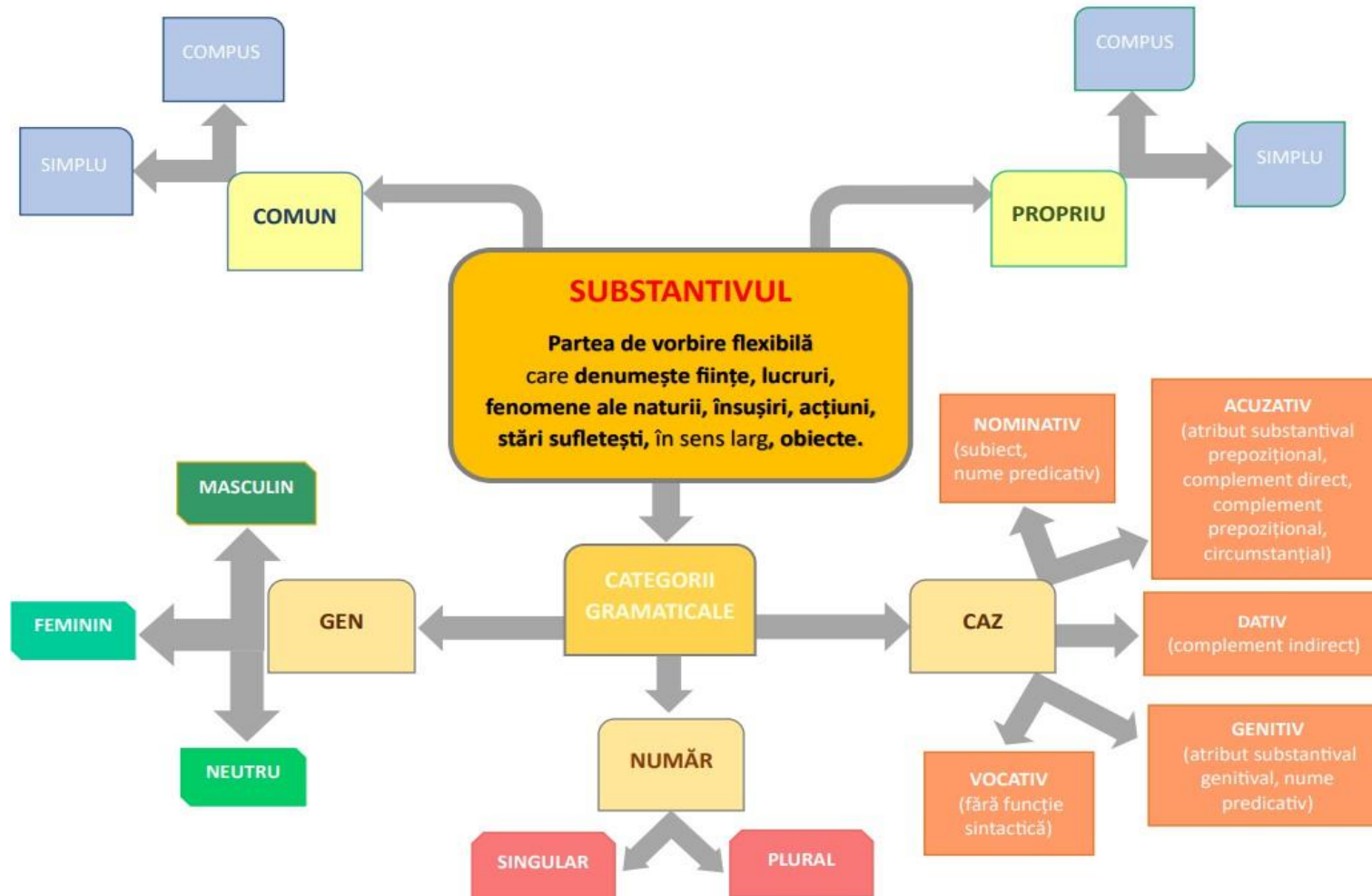
Verbe și construcții verbale care devin impersonale în anumite contexte

- Verbe însoțite de clitic reflexiv într-o construcție activă: **Se învață din greu.**
- Verbe însoțite de clitic reflexiv într-o construcție activă, obținându-se o construcție impersonală reflexiv-pasivă: **Se știe această știre.**
- Verbul „a fi” în construcții pasive: **Este știut rezultatul.**

HARTĂ CONCEPTUALĂ

HARTĂ CONCEPTUALĂ

HARTĂ CONCEPTUALĂ

**Substantiv.
Funcții sintactice**

CAZ NOMINATIV

subiect (cine?) - Elevul învață.
nume predicativ (ce se spune despre?) - Paul este elev.
apozitie - Prietenul meu, Andrei, este pictor.

complement direct (pe cine?, pe ce?, ce?)
L-am văzut pe Andrei.

complement prepozițional (la cine?, la ce? despre cine?, despre ce?) - Mă gândesc la Ana.

atribut substantival prepozițional (care?)
Bobocul de trandafir a înflorit.

nume predicativ (ce se spune despre?) Crinii sunt de la Ana.
c. de timp (când?) Învăț de săptămâna viitoare.
c. de loc (unde?) Trenul se oprește la Brașov.
circum. de mod (cum?) Copilul vorbește cu entuziasm.
circum. de cauză (din ce cauză?) A tipat de frică.
circum. de scop (cu ce scop?)
Se pregătește pentru concurs.

apozitie - Am întâlnit-o pe Ana, pe prietena ta.

CAZ ACUZATIV

atribut (al, a, ai, ale cui?, ce fel de?)
atribut subst. genitival - Romanul Anei este interesant.
atribut subst. prepozițional

Lupta contra poluării e importantă.
nume predicativ - Margaretele sunt ale Anei.
circum. de loc (unde?) Mașina se oprește în fața casei.
circum. de timp (când?)
Învățăm în cursul dimineții.

CAZ GENITIV

CAZ DATIV

complement indirect (cui?)
I-am dat profesorului un pix.
circum. de loc (unde?) Stai locului.

CAZ VOCATIV

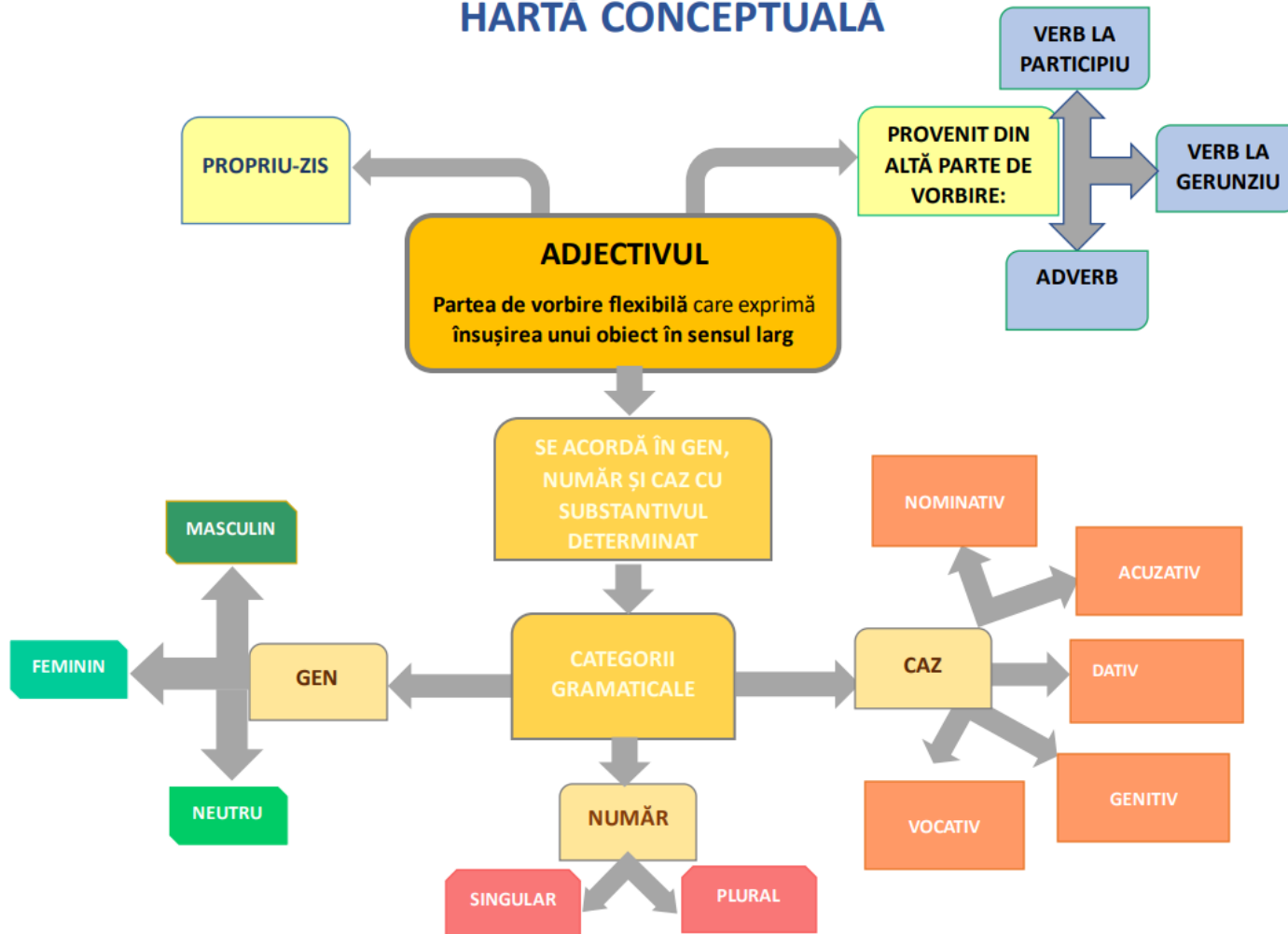
Nu are funcții sintactice.

HARTĂ CONCEPTUALĂ

HARTĂ CONCEPTUALĂ

HARTĂ CONCEPTUALĂ

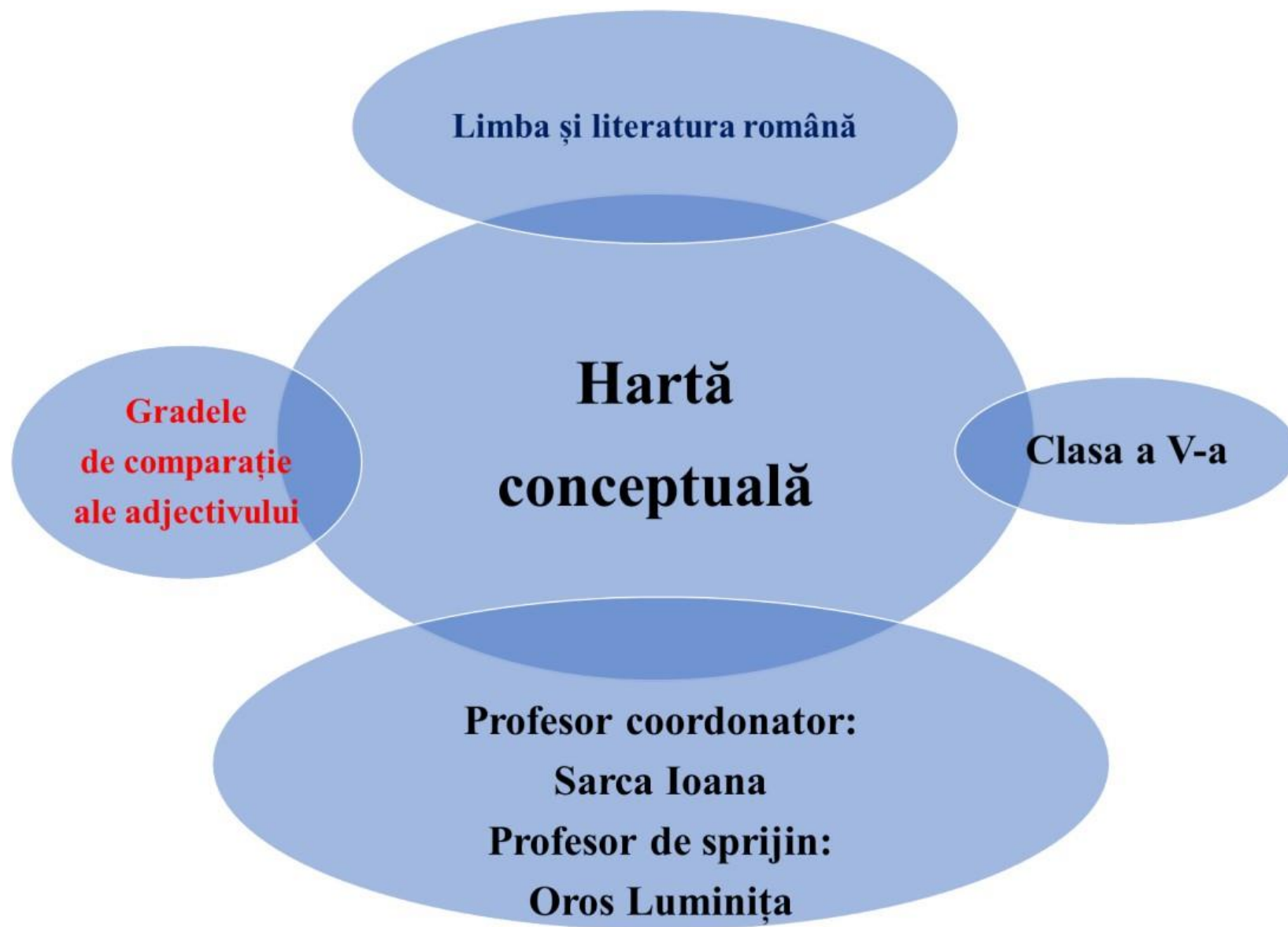
Felurile adjectivelor

ADJECTIVE PROPRIU-ZISE

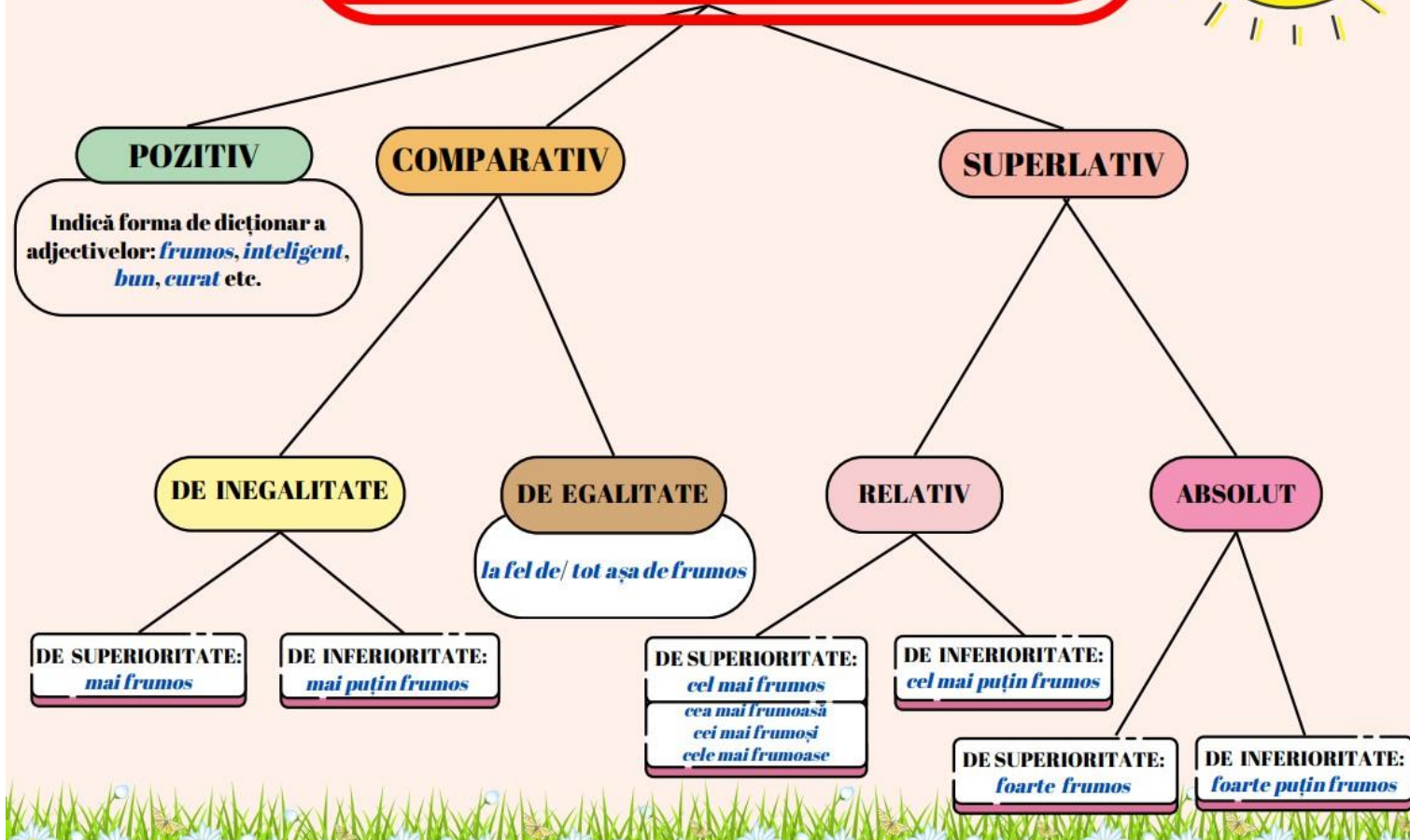
- simple:** istet, roșu
- compuse:** cuminte, cumsecade
- primare:** frumos, cald
- derivate** (formate cu ajutorul sufixelor/prefixelor): românesc, argintiu, nedrept
- variabile**
  - cu patru forme: frumos/frumoasă/frumoși/frumoase
  - cu trei forme: mic/mică/mici
  - cu două forme: verde/verzi
- invariabile** (adjectivul nu își schimbă forma): maro, kaki, vivace

ADJECTIVE PROVENITE DIN ALTE PĂRȚI DE VORBIRE

- pronominale:** niciun (copil)
- participiale:** (hârtie) ruptă
- gerunziale** (coșuri) fumegânde
- adverbiale:** asemenea (om)

Gradele de comparație ale adjectivului

Limba și
literatura
română

Relații
sintactice în
frază

Hartă
conceptuală

Clasele
V-VIII

Profesor Fetea
Anca
Profesor de sprijin Serafim
Maria

RELAȚII SINTACTICE ÎN FRAZĂ

COORDONAREA

SUBORDONAREA

Se realizează între propoziții de același fel.

Se realizează între o propoziție secundară și regenta sa

Copiii aleargă/, discută/, se joacă/.

Părinții ne îndeamnă/ **să învățăm/ și /să fim ascultători/.**

Nu a venit la școală/ **fiindcă** a fost bolnav.

Coordonare între propoziții principale

Coordonare între propoziții secundare

Limba și
literatura
română

Hartă
conceptuală

Coordonarea

Clasele
V-VIII

Profesor Fetea
Anca
Profesor de sprijin Serafim
Maria

COORDONAREA

PRIN JUXTAPUNERE (VIRGULĂ)

Copiii aleargă/, discută/, se joacă/.

PRIN JONCTIUNE

CONJUNCTII ȘI LOCUȚIUNI CONJUNCȚIONALE
COORDONATOARE

COPULATIVE

ȘI, NICI, PRECUM ȘI

DISJUNCTIVE

SAU, ORI, FIE

ADVERSATIVE

DAR, IAR, ÎNSĂ, CI,
NUMAI CĂ

CONCLUZIVE

DECI, AȘADAR, VASĂZICĂ,
PRIN URMARE, ÎN CONCLUZIE

created with <https://bubbl.us>

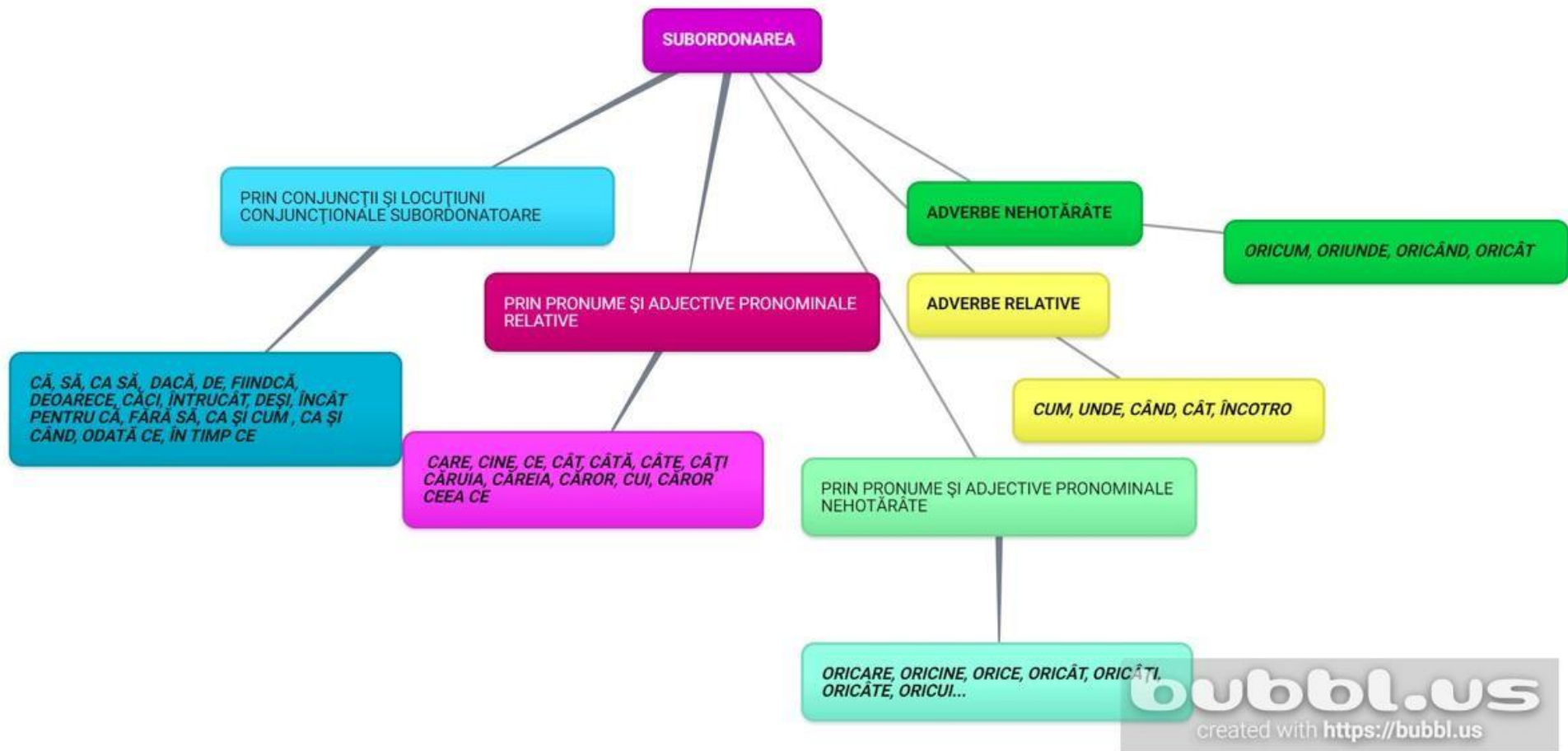
Limba și
literatura
română

Hartă
conceptuală

Subordonarea

Clasele
V-VIII

Profesor
Fetea Anca
Profesor de sprijin
Serafim Maria

Nr. crt.	Tema/titlul hărții conceptuale	Pagina
1.	Autori/echipe de lucru	2-5
2.	Considerații introductive, referenți științifici	5-11
3.	Rolul didascalilor	12-13
4.	Valori morale	14-15
5.	Rezumatul	16-17
6.	Figuri de stil	18-19
7.	Elemente de versificație	20-21
8.	Caracterizarea personajului	22-23
9.	Caracterizarea personalului aparținând textului epic	24-25
10.	Caracterizarea personalului aparținând operei dramatice	26-27
11.	Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă	28-29
12.	Simbolismul	30-31
13.	Romantismul	32-33
14.	Realismul	34-35
15.	Modernismul	36-37
16.	Basmul cult	38-39
17.	Relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice	40-41
18.	Perspectiva narativă subiectivă	42-43
19.	Perspectiva narativă obiectivă	44-45

20.	Textul explicativ	46-47
21.	Textul descriptiv nonliterar	48-49
22.	Textul narativ literar în proză	50-51
23.	Textul epic	52-53
24.	Etapele scrierii	54-55
25.	Tipare textuale de structurare a ideilor	56-57
26.	Textul argumentativ	58-59
27.	Textul liric	60-61
28.	Anunțul	62-63
29.	Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război	64-74
30.	Poezia „Plumb”	75-90
31.	Compunerea	91-92
32.	Construcții active, pasive și reflexive	93-94
33.	Verbul. Modurile personale sau predicative	95-100
34.	Clasificarea verbelor	101-102
35.	Construcții impersonale	103-104
36.	Substantivul	105-106
37.	Substantiv. Funcții sintactice	107-108
38.	Adjectivul	109-110
39.	Felurile adjectivelor	111-112
40.	Gradele de comparație ale adjectivelor	113-114

41.	Relații sintactice în frază	115-116
42.	Coordonarea	117-118
43.	Subordonarea	119-120
44.	Cuprins	121-123
45.	Bibliografie	123

BIBLIOGRAFIE:

- Manolescu, Nicolae, „Prefață la volumul George Bacovia, Plumb”, București, 1963
- Petrescu, Camil, "Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război", Editura Agora, București, 2012
- Constantinescu, Pompiliu , "*Scrieri alese*", Ediție îngrijită și prefațată de L. Voita, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1957
- Sâmișăian, Florentina; Dobra, Sofia; Halaszi, Monica, 2020, „Limba și literatura română: ghidul profesorului: clasa a VIII-a ”, Editura Art Klett,
- Streinu, Vladimir „Pagini de critică literară”, București, 1938
- Vianu, Tudor, "*Scriitori români din secolul XX*", Editura Minerva, București, 1979
- <https://bubbl.us/v3/home.php>
- <https://www.canva.com/>
- <https://www.edrawmind.com>
- <https://www.mindmeister.com/>

